

Európska agentúra pre bezpečnosť letectva

Výročná všeobecná správa za rok 2011

Predslov predsedu správnej rady

Európska agentúra pre bezpečnosť letectva bola zriadená nariadením Európskeho parlamentu a Rady z 15. júla 2002, blížila sa teda desiate výročie jej vzniku. V tom čase neexistovala žiadna organizácia, personál a priestory - keď agentúra začala koncom septembra 2003 svoju činnosť, k dispozícii bolo naozaj len veľmi málo zamestnancov a obmedzená organizačná štruktúra.

Agentúra v súčasnosti zamestnáva takmer 600 osôb. Jej funkcie boli rozšírené z pôvodného zamerania na letovú spôsobilosť na všetky oblasti bezpečnosti letectva vrátane prevádzky, udeľovania preukazov spôsobilosti personálu, letísk a manažmentu letovej prevádzky. Tvorí centrum zhromažďovania údajov, analýzy a výskumu bezpečnosti v Európe, má rozsiahly program medzinárodnej spolupráce s tretími krajinami, a to so susediacimi štátmi, ako aj s mimoeurópskymi krajinami, a z globálneho hľadiska zastáva pozíciu medzi poprednými regulačnými orgánmi v oblasti letectva v úsilí o celosvetové zlepšenie bezpečnostných noriem.

Agentúra podobne ako všetci ostatní v Európe čelí výzvam budúcich rokov, ktoré súvisia so súčasnou hospodárskou situáciou. Poplatky získané od odvetvia, ktoré tvoria väčšiu časť jej príjmov, musia zohľadňovať zložité obchodné prostredie, v ktorom odvetvie funguje. Zároveň existujú významné obmedzenia vo financovaní Spoločenstvom, ktoré predstavuje zvyšok rozpočtu agentúry EASA.

Správna rada sa tento rok sústredila na tri hlavné ciele:

- a) posun agentúry smerom k iniciatívnejšej regulácii založenej na dôkazoch. Tento krok je potrebný, aby sa európske bezpečnostné normy posunuli o úroveň vyššie a tiež aby sa zabezpečilo, že zdroje pôjdu tam, kde sú potenciálne výhody najväčšie. Európska komisia v roku 2011 vydala oznámenie o bezpečnosti letectva, ktorým nastavila politický kompas pre budúce smerovanie agentúry. V oznámení sa zdôrazňoval význam zozbierania celoeurópskych informácií s cieľom identifikovať hlavné riziká, význam činností na znižovanie týchto rizík na prijateľnú úroveň prostredníctvom rôznych mechanizmov, význam monitorovania účinnosti zmierňujúcich opatrení a v prípade potreby ich revízie,
- b) potreba úzkej partnerskej spolupráce agentúry s Komisiou a členskými štátmi, v rámci ktorej bude európsky systém bezpečnosti letectva riadený ako celok. Táto potreba súvisí s prekrývaním sa a vzájomnou závislosťou medzi úlohami jednotlivých aktérov a s cieľom zabezpečiť, aby sa plne využili zriedkavé schopnosti všade, kde sú k dispozícii, a
- c) potreba, aby bola agentúra, pokiaľ ide o jej vnútorné riadenie, čo najúčinnnejšia a najefektívnejšia.

Táto výročná správa za rok 2011 vo veľkej miere ukazuje, ako ďaleko agentúra došla za také pomerne krátke obdobie. Je ľahké zabúdať na to, že agentúra je ešte stále vo fáze rozvoja, keďže v niektorých oblastiach sa podrobné predpisy ešte len majú prijať a plne realizovať. Vybudovanie takej silnej a rôznorodej organizácie, hoci ešte nemá stabilitu vzhľadom na nedokončený proces formovania, je pozoruhodným úspechom. Vzdávam hold všetkým v Kolíne, ktorí v minulosti pracovali alebo ešte stále tak usilovne a efektívne pracujú na tom, aby sa plány, ktoré pôvodní zákonodarcovia iba načrtli, úspešne premenili na skutočnosť.

Michael Smethers
predseda správnej rady

Predslov výkonného riaditeľa

Pozícia agentúry EASA ako hlavného predstaviteľa prístupu Európskej únie k bezpečnosti v letectve sa v roku 2011 ešte posilnila. Agentúra pokračovala v spolupráci s dotknutými subjektmi a partnerskými organizáciami na vedeckom základe a na základe údajov s cieľom zaoberať sa hlavnými faktormi, ktoré ovplyvňujú bezpečnosť letectva.

Hoci štatistiky za rok 2011 ukazujú celkové malé zlepšenie celosvetovej úrovne bezpečnosti, v oblasti nehodovosti boli zaznamenané významné regionálne rozdiely. Okrem toho určité faktory nehodovosti, ako je strata riadenia, sa na nehodách lietadiel naďalej podieľali nerovnomerne.

Po predchádzajúcich konferenciách o výcviku pilotov a vplyve zmeny klímy na bezpečnosť letectva konferencia agentúry EASA o bezpečnosti v roku 2011 bola zameraná na otázku, ako zabrániť strate kontroly nad riadením a ako ju opätovne získať. Konferencia poskytla pevný základ pre ďalšiu prácu agentúry v oblasti zjednodušovania integrácie nových technológií vrátane automatizácie pilotného priestoru.

Zodpovednosť agentúry EASA za zabezpečenie priestoru pre prácu týkajúcu sa bezpečnosti vo všetkých oblastiach letectva bola jasne vysvetlená v oznámení Európskej komisie o zavedení systému riadenia bezpečnosti letectva v Európe. V dokumente, ktorý bol uverejnený v októbri 2011, je opísaná stratégia bezpečnosti letectva v Európe.

Dva piliere tejto stratégie, európsky program pre bezpečnosť letectva a európsky plán pre bezpečnosť letectva, tvoria rámec celoeurópskeho systému riadenia bezpečnosti letectva.

V rámci európskeho plánu pre bezpečnosť letectva je zabezpečené hodnotenie otázok bezpečnosti a súvisiaci zoznam opatrení. Plán, ktorý vytvára agentúra EASA, prepája otázky bezpečnosti na vysokej úrovni s opatreniami, ktoré musia vykonať národné úrady, partnerské organizácie, odvetvie a samotná agentúra EASA. Aktuálne druhé vydanie plánu vychádza zo skutočnosti, že súčasné otázky bezpečnosti je možné riešiť iba vtedy, ak sa všetci aktéri v systéme usilujú o dosiahnutie toho istého cieľa.

Agentúra sa takisto prispôsobila súčasnému rámcu, ktorý je založený na rizikách, aby mohla lepšie vykonávať svoju činnosť. Bol vytvorený vnútorný systém hlásenia udalostí (IORS) s cieľom centralizovať nahlásené udalosti a jednotlivé rozhodnutia o následných opatreniach. Databáza IORS je v súčasnosti hlavným nástrojom pre rozhodovanie založené na údajoch o otázkach bezpečnosti vo všetkých oblastiach činností agentúry EASA.

V máji 2011 nadobudla účinnosť dvojstranná dohoda o bezpečnosti letectva medzi Spojenými štátmi a Európskou úniou. Nadobudnutie účinnosti tejto dlho očakávanej dohody umožňuje regulačným orgánom a leteckému odvetviu na oboch stranách Atlantického oceánu efektívnejšie využívať zdroje.

Prijatím prvých európskych predpisov v oblasti manažmentu letovej prevádzky sa agentúra v súčasnosti zapája do celého spektra bezpečnosti letectva a podporuje celkový systémový prístup: od lietadiel po letiská, od leteckých spoločností po manažment letovej prevádzky. Agentúra vďaka svojej iniciatíve európskeho plánu pre bezpečnosť letectva viac ako kedykoľvek predtým stojí v centre stratégie bezpečnosti letectva EÚ.

Jedným z hlavných rizík, ktoré vidím v budúcnosti letectva, je súvislosť medzi zložitou ekonomickou situáciou v odvetví letectva a znižovaním personálu v organizáciách zodpovedných za dohľad, ktoré sú následkami globálnej ekonomickej krízy. Je potrebné vynaložiť všetko úsilie, aby sa zabránilo zvažovaniu zdrojov určených pre regulačné orgány a pre úrady pre dohľad s cieľom pokračovať v plnení našej misie a v podpore čo najvyššej možnej úrovne bezpečnosti letectva. To je môj odkaz pre našich politických predstaviteľov.

Patrick Goudou
výkonný riaditeľ

Obsah

PREDSLOV PREDSEDU SPRÁVNEJ RADY.....	2
PREDSLOV VÝKONNÉHO RIADITEĽA	3
OBSAH	4
AGENTÚRA.....	7
ORGANIZAČNÁ ŠTRUKTÚRA	8
NAJDÔLEŽITEJŠIE UDALOSTI ROKA 2011	9
VNÚTORNÁ KONTROLA A ZMIERNENIE RIZÍK.....	10
ČINNOSŤ AGENTÚRY	13
1. BEZPEČNOSŤ	13
A. STRATÉGIA BEZPEČNOSTI A EASP.....	13
<i>Cieľ a rozsah pôsobnosti.....</i>	<i>13</i>
<i>Hlavné úspechy v roku 2011 .....</i>	<i>13</i>
B. ANALÝZA A VÝSKUM BEZPEČNOSTI.....	14
<i>Cieľ a rozsah pôsobnosti.....</i>	<i>14</i>
<i>Hlavné úspechy v roku 2011 .....</i>	<i>15</i>
2. REGULÁCIA.....	19
<i>Cieľ a rozsah pôsobnosti.....</i>	<i>19</i>
<i>Hlavné úspechy v roku 2011 .....</i>	<i>19</i>
3. DOHĽAD.....	21
A. DOHĽAD NAD BEZPEČNOSŤOU VÝROBKOV	21
<i>Cieľ a rozsah pôsobnosti.....</i>	<i>21</i>
<i>Hlavné úspechy v roku 2011 .....</i>	<i>21</i>
B. SCHVAĽOVANIE ORGANIZÁCIÍ	23
<i>Cieľ a rozsah pôsobnosti.....</i>	<i>23</i>
<i>Hlavné úspechy v roku 2011 .....</i>	<i>24</i>
C. INŠPEKCIE ČLENSKÝCH ŠTÁTOV.....	26
<i>Cieľ a rozsah pôsobnosti.....</i>	<i>26</i>
<i>Hlavné úspechy v roku 2011 .....</i>	<i>26</i>
D. PREVÁDZKOVATELIA	28
<i>Cieľ a rozsah pôsobnosti.....</i>	<i>28</i>
<i>Hlavné úspechy v roku 2011 .....</i>	<i>28</i>
4. MEDZINÁRODNÁ SPOLUPRÁCA.....	30
<i>Cieľ a rozsah pôsobnosti.....</i>	<i>30</i>
<i>Hlavné úspechy v roku 2011 .....</i>	<i>30</i>
5. PODPORNÉ ČINNOSTI	31
<i>Cieľ a rozsah pôsobnosti.....</i>	<i>31</i>
<i>Hlavné úspechy v roku 2011 .....</i>	<i>31</i>
<i>Všeobecné riadenie .....</i>	<i>31</i>
<i>Správa žiadostí a služby obstarávania .....</i>	<i>31</i>
<i>Finančné služby.....</i>	<i>31</i>
<i>Právne služby.....</i>	<i>32</i>

<i>Komunikácia .....</i>	<i>32</i>
<i>Ľudské zdroje .....</i>	<i>33</i>
<i>Všeobecné a technické školenia .....</i>	<i>34</i>
<i>Informačné služby .....</i>	<i>35</i>
<i>Administratívne služby .....</i>	<i>36</i>
PRÍLOHY.....	37
PRÍLOHA 1: VYHLÁSENIE POVOĽUJÚCEHO ÚRADNÍKA O VIEROHODNOSTI	38
PRÍLOHA 2: ŠTÚDIE A VÝSKUMNÉ PROJEKTY V ROKU 2011.....	39
PRÍLOHA 3: ROZHODNUTIA, STANOVISKÁ A OZNÁMENIA NPA ZA ROK 2011	40
PRÍLOHA 4: FINANČNÉ VÝSLEDKY AGENTÚRY V ROKU 2011 (PLNENIE ROZPOČTU EASA)	42
PRÍLOHA 5: POSTUPY OBSTARÁVANIA, KTORÉ SA ZAČALI A/ALEBO BOLI DOKONČENÉ V ROKU 2011	48
PRÍLOHA 6: ÚDAJE O ZAMESTNANCOCH A DEMOGRAFIA.....	53
PRÍLOHA 7: KĹÚČOVÉ UKAZOVATELE VÝKONNOSTI.....	56
PRÍLOHA 8: SPRÁVNA RADA EASA	64
PRÍLOHA 9: ZOZNAM SKRATIEK.....	65

ÚVOD¹

Agentúra v roku 2011 konsolidovala svoje činnosti v rámci dokončovania príprav svojich nových oblastí pôsobnosti a zodpovedností vrátane navrhovania právnych predpisov a súvisiacich nezáväzných usmernení pre prvé a druhé rozšírenie. Výsledkom tvorby vykonávacích predpisov pre bezpečnosť letísk bolo vydanie súvisiaceho oznámenia NPA v decembri 2011. Vydanie viacerých vykonávacích predpisov v oblasti manažmentu letovej prevádzky a leteckých navigačných služieb (ATM/ANS) medzi augustom a decembrom 2011 pripravilo pôdu pre začiatok inšpekcií dodržiavania noriem agentúrou EASA v tejto oblasti.

Agentúra zároveň pokračovala aj v posilňovaní a upevňovaní svojej úlohy ako hlavného predstaviteľa stratégie Európskej únie v oblasti bezpečnosti letectva. V tejto súvislosti EASA poskytovala podporu Európskej komisii pri definovaní projektov európskej pomoci a pri riadení programov Spoločenstva, najmä na západnom Balkáne, v stredozemských krajinách a v strednej Ázii. Po nadobudnutí účinnosti dvojstranných dohôd o bezpečnosti letectva (BASA) v oblasti bezpečnosti civilného letectva medzi EÚ a USA 1. mája 2011 a medzi EÚ a Kanadou 26. júla 2011 agentúra zorganizovala niekoľko vykonávacích činností.

Agentúra takisto pokračovala v propagácii svojej komunikačnej stratégie a zorganizovala prvé fórum regulačných orgánov a odvetvia o SAFA a prvý seminár o osvedčovaní s účasťou odvetvia. Okrem toho v médiách sa často spomínajú príkazy na zachovanie letovej spôsobilosti týkajúce sa veľkých lietadiel, pričom agentúra si dala osobitne záležať na vytvorení rámca a riadení ich vydania.

Agentúra preukázala svoje úsilie aj v oblasti sústavného zlepšovania:

- po získaní osvedčenia podľa normy ISO9001:2008 v roku 2010 agentúra EASA iniciovala cyklus sústavného zlepšovania svojho integrovaného systému riadenia s cieľom zachovať si osvedčenie každý rok,
- pilotná fáza vnútorného systému hlásenia udalostí (IORS) sa začala v októbri a systém by mal podľa plánu naplno fungovať začiatkom roka 2012,
- v septembri 2011 bola spustená nová aplikácia a databáza SAFA, pričom národné letecké úrady a prevádzkovatelia s povolením majú priamy online prístup k hláseniam SAFA.
- V oblasti outsourcingu osvedčovania začalo verejné obstarávanie s cieľom umožniť outsourcing činností súvisiacich s novými kompetenciami na národné letecké úrady a kvalifikované subjekty začiatkom roka 2012.

Pokiaľ ide o organizačné hľadisko, oddelenie odborníkov a oddelenie letových noriem v rámci riaditeľstva pre osvedčovanie boli zlúčené s cieľom zlepšiť spoluprácu medzi odborníkmi na letovú spôsobilosť a prevádzkovými odborníkmi, čo by malo viesť k viac integrovanému procesu aspektov konštrukčnej, ako aj prevádzkovej spôsobilosti v rámci jedného centrálného projektového riadenia.

Agentúra takisto zriadila miestnu kanceláriu v Bruseli a v druhej polovici roka boli otvorené dočasné kancelárie. Personál pridelený do Bruselu vykonáva svoju činnosť, pričom zariaďovanie trvalých priestorov je takmer hotové.

¹Výročná všeobecná správa agentúry za rok 2011 bola vypracovaná v súlade s článkom 57 nariadenia (ES) č. 216/2008 (ďalej len „základné nariadenie“). Je štruktúrovaná podľa hlavných činností agentúry a opisuje, ako agentúra realizovala pracovný program na rok 2011. Ako je zdôraznené v príslušných tabuľkách venovaných jednotlivým činnostiam, na konci roka 2010 boli splnené takmer všetky ciele vymedzené v pracovnom programe na rok 2011.

Agentúra

Európska agentúra pre bezpečnosť letectva je ústredným prvkom systému Európskej únie v oblasti bezpečnosti letectva, ktorý pozostáva z agentúry, Európskej komisie a národných leteckých úradov (NAA).

Vaša bezpečnosť je naším poslaním

Naším poslaním je podporovať najvyššie spoločné normy bezpečnosti a ochrany životného prostredia v oblasti civilného letectva.

Spoločná stratégia

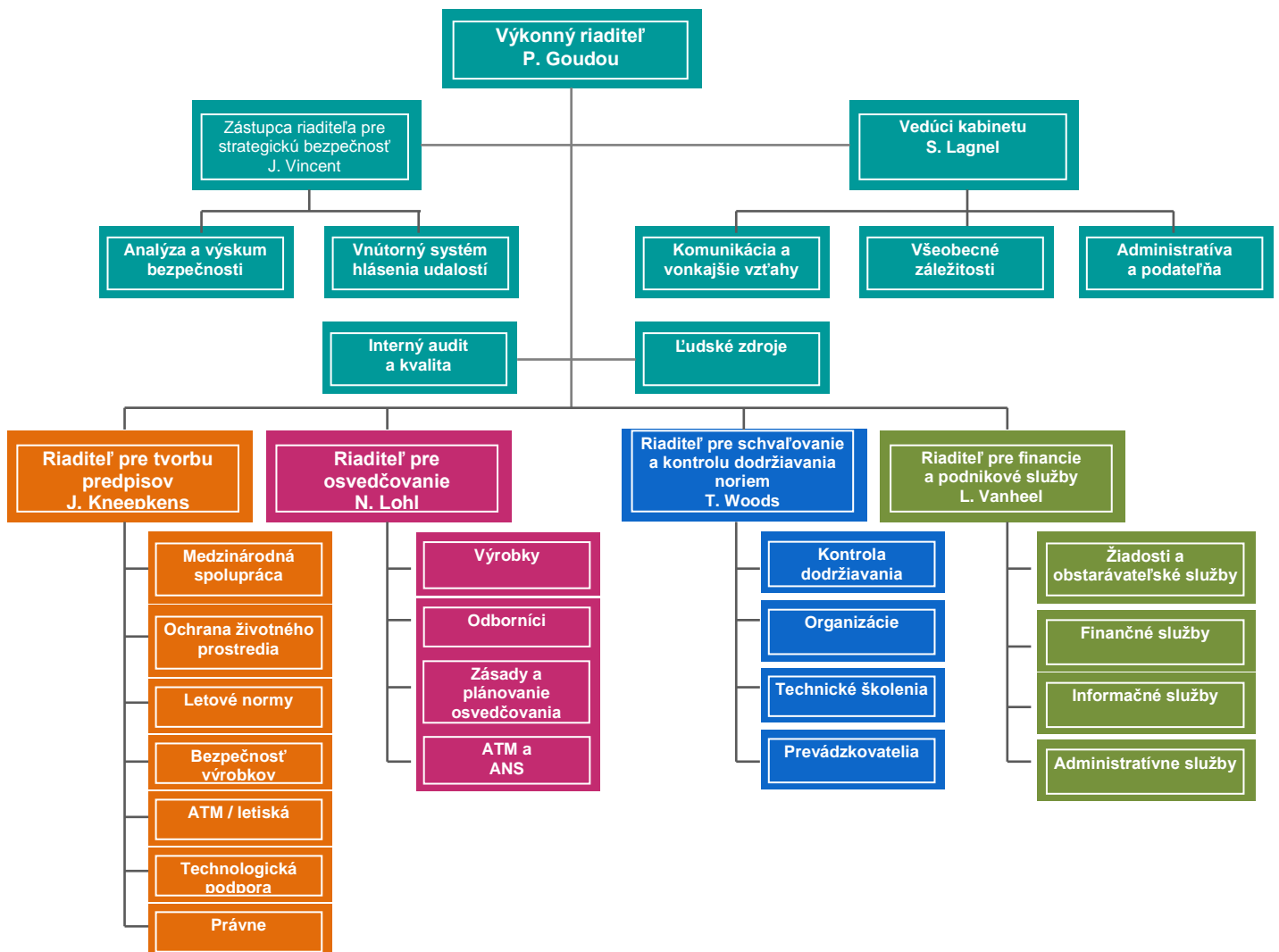
Letecká doprava je jednou z najbezpečnejších foriem dopravy. Vzhľadom na pokračujúci rast leteckej prevádzky je potrebné na európskej úrovni vyvíjať úsilie o zachovanie bezpečnosti a udržateľnosti leteckej dopravy. Agentúra vypracováva spoločné bezpečnostné a environmentálne predpisy. Prostredníctvom kontrol v členských štátoch sleduje uplatňovanie noriem a v rámci systému poskytuje potrebné technické odborné znalosti a výcvik. Agentúra spolupracuje s národnými leteckými úradmi, ktoré majú v systéme EÚ svoju vlastnú úlohu.

Naše úlohy

Hlavné úlohy agentúry v súčasnosti predstavujú:

- regulácia: príprava návrhov právnych predpisov v oblasti bezpečnosti letectva a poskytovanie technického poradenstva Európskej komisii a členským štátom,
- kontroly a výcvik s cieľom zaistiť jednotné uplatňovanie európskych právnych predpisov vo všetkých členských štátoch,
- typové osvedčovanie letovej spôsobilosti a environmentálne typové osvedčovanie leteckých výrobkov, častí a zariadení,
- schvaľovanie organizácií na projektovanie lietadiel na celom svete a organizácií zodpovedných za výrobu a údržbu, ktoré majú sídlo mimo EÚ,
- koordinácia programu Európskeho spoločenstva SAFA (hodnotenie bezpečnosti zahraničných lietadiel),
- koordinácia programov bezpečnosti, získavania údajov ich analýzy a výskumu s cieľom zvýšiť bezpečnosť letectva.

Organizačná štruktúra

Stav: apríl 2012

Najdôležitejšie udalosti roka 2011

Udalosť	Dátum
Organizovaná/spoluorganizovaná agentúrou EASA	
Seminár o problematike prevádzky v podmienkach sopečného popola	20. januára
Seminár o osvedčovaní	21. januára
Stretnutie JARUS/FAA/EASA	25. marca - 3. apríla
Oficiálne spustenie projektu EASA/SESAR JU/ECTL	15. apríla
Konferencia EÚ a USA v roku 2011 „Zvyšovanie globálnej bezpečnosti letectva: výzvy do budúcnosti“	14. – 16. júna
Ročná konferencia o zachovaní kontroly nad riadením - prevencia straty kontroly nad riadením a jej opätovné získanie	4. - 5. októbra
Fórum regulačných orgánov a odvetvia o SAFA	19. októbra
Európska konferencia o bezpečnosti v kabíne	1. – 3. novembra
Seminár NAA/NSA o problematike sopečného popola	2. novembra
Stretnutie EASA a FAA týkajúce sa letových noriem	15. – 17. novembra
3. fórum EASA o medzinárodnej spolupráci	15. - 17. novembra
5. fórum o rotorových lietadlách	7. - 8. decembra
Organizovaná na úrovni ICAO / EÚ	
Riadenie bezpečnosti letectva EÚ do roku 2020	26. januára
Konferencia na vysokej úrovni o uplatňovaní jednotného európskeho neba	3. - 4. marca
6. európske dni letectva 2011 (Madrid)	30. marca - 1. apríla
Celosvetové sympóziu odvetvia letovej navigácie pod záštitou ICAO	20. - 23. septembra
Seminár ICAO o letectve a udržateľných alternatívnych palivách	18. - 20. októbra

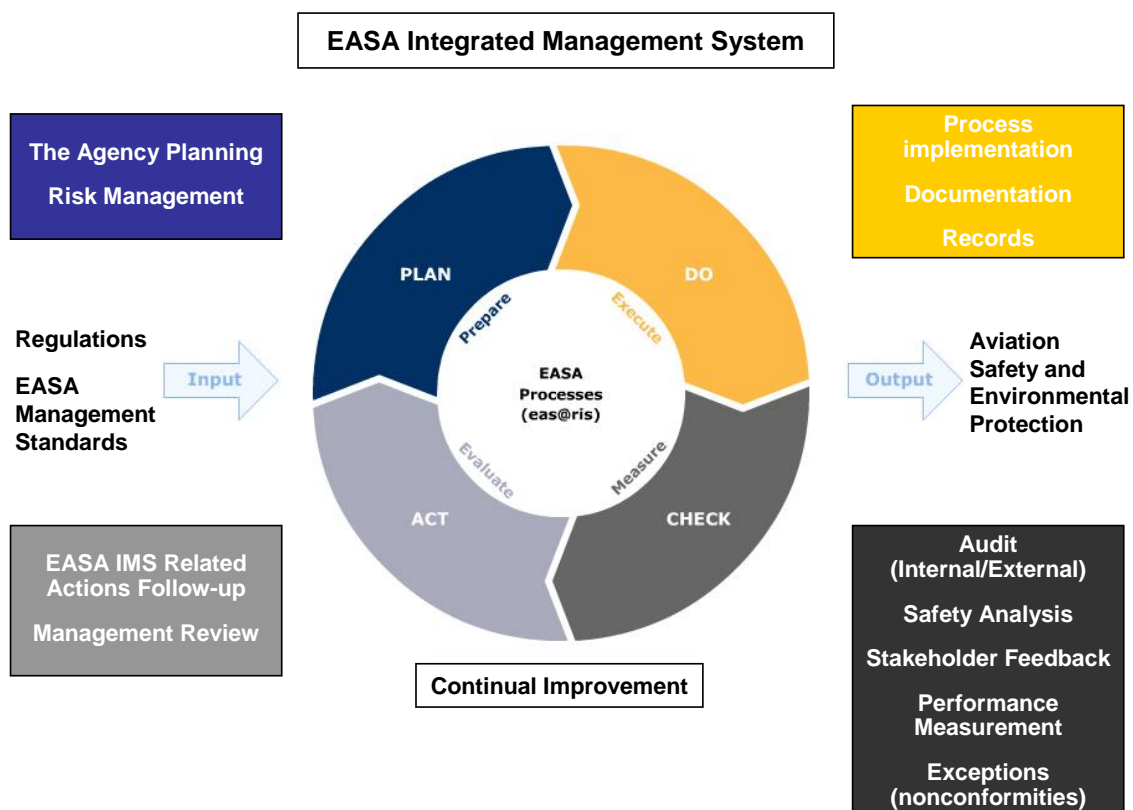
Vnútorná kontrola a zmiernenie rizík

➤ **Vnútorná kontrola**

Po úspešnom získaní certifikátu pre integrovaný systém riadenia (IMS) podľa normy ISO 9001:2008 v roku 2010 agentúra EASA v roku 2011 iniciovala cyklus sústavného zlepšovania svojho systému IMS s cieľom zachovať si certifikát ISO9001 každý rok.

Systém EASA IMS je založený na normách riadenia prijatých správnu radou agentúry v roku 2008, ako sa uvádza v článku 38 nariadenia o rozpočtových pravidlách. Tieto normy sú odvodené od noriem vnútornej kontroly, ako ich vypracovala Európska komisia, a od medzinárodnej normy ISO 9001:2008. Takýto systém vytvára základ pre vnútornú kontrolu aj sústavné zlepšovanie.

Integrovaný systém riadenia EASA v plnej miere integruje koncepciu „vnútornej kontroly“, ktorej cieľom je zaistiť, aby sa riziká primerane zmiernili, a tým sa posilnila schopnosť agentúry dosiahnuť prevádzkové, kvalitatívne, finančné ciele, alebo ciele týkajúce sa súladu s príslušnými predpismi. Systém bol vytvorený s použitím štvorstupňového rámca, ktorý je založený na osvedčených postupoch väčšieho počtu organizácií súkromného a verejného sektora.

EN	Translation (SK)
EASA Integrated Management System	Integrovaný systém riadenia EASA
The Agency Planning Risk Management	Plánovanie agentúry Riadenie rizika
Process implementation Documentation	Realizácia procesu Dokumentácia

Records	Záznamy
Regulations	Nariadenia
EASA Management Standards	Normy riadenia EASA
Input	Vstup
EASA IMS Related Actions Follow-up Management Review	Následné opatrenia súvisiace s IMS EASA Kontrola riadenia
PLAN	PLÁNOVAŤ
Prepare	Pripraviť
DO	UROBIŤ
Execute	Vykonať
CHECK	KONTROLOVAŤ
Measure	Merať
ACT	KONAŤ
Evaluate	Hodnotiť
EASA Processes (eas@ris)	Procesy EASA (eas@ris)
Continual improvement	Sústavné zlepšovanie
Output	Výstup
Aviation Safety and Environmental Protection	Bezpečnosť letectva a ochrana životného prostredia
Audit (Internal/External)	Audit (vnútorný/vonkajší)
Safety Analysis	Bezpečnostná analýza
Stakeholder Feedback	Spätná väzba od dotknutých subjektov
Performance Measurement	Meranie výkonnosti
Exceptions (nonconformities)	Výnimky (nezhody)

➤ **Zmiernenie rizík**

Agentúra tiež zaviedla postup každoročného hodnotenia rizika, ktorého cieľom je zistenie vysokej úrovne rizík pre jednotlivé makroprocesy. Riziká sa hodnotia podľa pravdepodobnosti ich výskytu a potenciálneho dosahu. V tabuľke sa uvádzajú kritické riziká zistené v roku 2011 a realizované a/alebo začaté opatrenia na ich zmiernenie.

Riziká	Hlavné opatrenia na zmiernenie rizík realizované/začaté v roku 2011
Riadiace procesy	
Agentúra alebo jej pracovníci sú uznaní vinnými a/alebo vzniká občianska/trestná zodpovednosť.	Postup a akčný plán, ktorý uľahčuje koordinované zásahy v prípade obvinenia agentúry, administratívne postupy na riešenie prípadov, keď prokurátori môžu žiadať, aby sa agentúra EASA zriekla imunity, správna politika komunikácie (stratégia jednohlasnosti), určiť jeden komunikačný bod a zariadiť, aby ho poznali v rámci agentúry, klienti a tretie strany.
Meno agentúry je v Európskej komisii alebo v Európskom parlamente poškodené v dôsledku neprimeranej reakcie na krízu, kritiky/sťažností od dotknutých subjektov, vysokej miery obvinení, nezrovnalostí alebo negatívneho vnímania agentúry.	Krízový plán komunikácie, správna politika komunikácie (stratégia jednohlasnosti), určiť jeden komunikačný bod a zariadiť, aby bol známy v rámci agentúry, medzi klientmi a tretími stranami.
Nedostatočné poskytovanie zdrojov vo vzťahu k existujúcim a novým úlohám agentúry (rozširovanie právomocí).	Správny systém plánovania, predvídania a informovanosti s cieľom získať a odôvodniť potrebné zdroje, zrejme súvislosť medzi úlohami a finančnými/ludskými zdrojmi.
Postupy bezpečnostného dohľadu nad výrobkami a organizáciami	
Neriešené otázky bezpečnosti v čase osvedčovania, overovania, schvaľovania letových podmienok, ktoré vedú k havárii lietadla.	Účinné pracovné postupy pri činnosti osvedčovania vrátane primeraných kontrol, schopnosť poskytnúť dôkaz o vykonanej práci uchovávaním dokumentov a záznamov, poskytovať udržiavací výcvik technickému personálu s cieľom zaistiť sústavnú spôsobilosť, účinná kontrola služieb poskytovaných národnými leteckými úradmi.
Neriešené otázky bezpečnosti, ktoré vedú k havárii lietadla v dôsledku nevydania príkazu na zachovanie letovej spôsobilosti alebo nedostatočné nápravné opatrenia, neprimeraný čas na dosiahnutie súladu	Účinné pracovné postupy pri uznávaní alternatívnych spôsobov vydávania príkazu na zachovanie letovej spôsobilosti vrátane primeraných kontrol; schopnosť poskytnúť dôkaz o vykonanej práci uchovávaním dokumentov a záznamov,

Riziká	Hlavné opatrenia na zmiernenie rizík realizované/začaté v roku 2011
stanovený podmienkami letovej spôsobilosti.	poskytovať udržiavací výcvik technickému personálu s cieľom zaistiť sústavnú spôsobilosť, účinný systém hlásenia udalostí, účinná kontrola služieb poskytovaných národnými leteckými úradmi.
Neriešené otázky bezpečnosti, ktoré vedú k havárii lietadla v dôsledku chybného prijatia alternatívnych prostriedkov preukázania zhody s príkazmi na zachovanie letovej spôsobilosti.	Účinné pracovné postupy pri uznávaní alternatívnych spôsobov vydávania príkazu na zachovanie letovej spôsobilosti vrátane primeraných kontrol, schopnosť poskytnúť dôkaz o vykonanej práci uchovávaním dokumentov a záznamov, poskytovať udržiavací výcvik technickému personálu s cieľom zaistiť sústavnú spôsobilosť, účinná kontrola služieb poskytovaných národnými leteckými úradmi.
Nedostatočný systém hlásenia udalostí a neefektívne spracovanie správ o udalostiach, ktoré diskredituje zachovanie letovej spôsobilosti výrobkov a vedie k haváriám a vážnym udalostiam, ktorým bolo možné predísť.	Podpora systému hlásenia udalostí a kultúry spravodlivosti, účinný systém hlásenia, ktorý zaručí výsledovateľnosť všetkých udalostí a príslušných opatrení, účinné pracovné postupy na analýzu správ o udalostiach a špecifikáciu potrebných opatrení vrátane primeraných kontrol, schopnosť poskytnúť dôkaz o vykonanej práci uchovávaním dokumentov a záznamov, poskytovať udržiavací výcvik technickému personálu s cieľom zaistiť sústavnú spôsobilosť, účinná kontrola služieb poskytovaných národnými leteckými úradmi.
Podporné procesy	
Udalosť, ktorá môže negatívne ovplyvniť bezpečnosť zariadení, schopnosť ľudí pracovať, dostupnosť údajov/dokumentácie (napr. požiar, teroristický útok, vážna epidémia, krádež).	Účinný bezpečnostný systém, uzavrieť primerané poistenie, zálohovať počítačové zariadenia a diaľkové dátové pamäte, aby sa umožnila ich nepretržitá prevádzka, plán zachovania kontinuity činností, plán reakcie na vážnu epidémiu.

Činnosť agentúry

1. Bezpečnosť

a. *Stratégia bezpečnosti a EASP*

Cieľ a rozsah pôsobnosti

Agentúra prevzala vedúcu úlohu v koordinácii a dopĺňaní úsilia členských štátov EÚ o uplatňovanie požiadaviek stanovených organizáciou ICAO na systémy riadenia bezpečnosti (SMS) pre odvetvie a na štátne bezpečnostné programy (SSP) pre zmluvné štáty ICAO.

Rozdelenie úloh medzi európske inštitúcie a členské štáty opísané v základnom nariadení znamená, že spolupráca je veľmi dôležitá na zaistenie uplatňovania riadenia bezpečnosti. Je potrebné zaistiť regionálny (celoeurópsky) prístup k zásadám riadenia bezpečnosti.

Vzhľadom na túto potrebu a s cieľom dosiahnuť pokrok bol v októbri 2009 zriadený Európsky poradný výbor pre bezpečnosť letectva (EASAC) zložený zo zástupcov Európskej komisie, Rady pre kontrolu výkonnosti (PRB), odvetvia, organizácie Eurocontrol, členských štátov a agentúry EASA.

V roku 2011 spolupráca tohto výboru získala značnú podporu prijatím oznámenia Európskej komisie Rade a Európskemu parlamentu o zriadení systému riadenia bezpečnosti letectva v Európe (ďalej len „oznámenie“), ktoré ako prílohu obsahovalo EASP (európsky program pre bezpečnosť letectva). Druhé vydanie európskeho plánu pre bezpečnosť letectva (EASp) v decembri schválila aj správna rada. Plánovaný trojstupňový prístup zahŕňajúci stratégiu, program a plán sa teda realizoval.

Hlavné úspechy v roku 2011

➤ **Európsky program pre bezpečnosť letectva (EASP)**

V nadväznosti na činnosť výboru EASAC v rámci prípravy príručky pre európsky program pre bezpečnosť letectva (príručka EASP) predstavovalo zahrnutie programu so štruktúrou prispôbenu formátu ICAO ako prílohy k oznámeniu strategický a politický základ pre ďalšie pokračovanie činnosti, pričom v programe sa uvádzajú ciele na nasledujúce roky. Druhé vydanie európskeho plánu pre bezpečnosť letectva teda vychádzalo z prvého vydania.

Základ prístupu k bezpečnosti európskeho letectva tvoria tri prvky:

- súbor politík a cieľov (stratégia), ktorý teraz predstavuje oznámenie,
  - integrovaný súbor nariadení a činností s cieľom zvýšiť bezpečnosť (program), ktorý je priložený k uvedenému oznámeniu,
  - hodnotenie otázok bezpečnosti na vysokej úrovni a súvisiaci akčný plán (plán bezpečnosti).
- Európsky plán pre bezpečnosť letectva (EASp)

Správna rada koncom roka schválila druhé vydanie európskeho plánu pre bezpečnosť letectva - EASp. Zahŕňa obdobie medzi rokmi 2012 a 2015 a bol vypracovaný podľa rovnakej metodiky, aká sa použila pri vypracúvaní prvého vydania. Hlavné rizikové oblasti sa teda nezmenili.

Druhé vydanie, podobne ako prvé, zahŕňa tri široké oblasti: systémové, prevádzkové a vznikajúce problémy. Riziká zistené v týchto oblastiach sa zmierňujú prostredníctvom bezpečnostných opatrení, ktoré prijímajú členské štáty, organizácia Eurocontrol, Európska komisia, odvetvie a agentúra. To vedie k spolupráci, ktorá je zameraná na zefektívnenie činností a úsilia s cieľom ďalej znižovať nehodovosť.

Okrem toho druhé vydanie pozostáva z dvoch súbežných činností:

- a. Poskytuje správu o stave 91 stálych opatrení vypracovaných v roku 2010.
- b. Rozširuje pôvodný zoznam opatrení navrhovaných v prvom vydaní o 24 nových opatrení. Tieto nové opatrenia preskúmal výbor EASAC a boli začlenené do existujúceho rámca.

Do dnešného dňa sa 23 členských štátov formálne zaviazalo dobrovoľne realizovať plán bezpečnosti prostredníctvom určenia kontaktného miesta. V priebehu roka sa kontaktným miestam poslala správa o stave realizácie opatrení uvedených v pláne bezpečnosti. Do dátumu uverejnenia tejto správy bolo prijatých pätnásť správ.

Dobrovoľné uplatňovanie sa rozšírilo aj na krajiny mimo územia EÚ, ktoré sú členmi ECAC. Do dátumu uverejnenia tohto dokumentu päť štátov určilo kontaktné miesto. V priebehu roka 2012 sa budú využívať ich vstupy s cieľom realizovať a zlepšiť tento prístup.

Možno zhrnúť, že sieť opatrení vytvorená prostredníctvom oznámenia poskytuje politický základ pre vytvorenie systému riadenia bezpečnosti pre Európu. Program EASP zabezpečuje vnútorné smerovanie a plán EASp umožňuje pravidelnú aktualizáciu opatrení. Systém ako celok závisí od priebežnej koordinácie a spolupráce zapojených aktérov s cieľom zabezpečiť, aby toto úsilie bolo naďalej aktuálne.

b. Analýza a výskum bezpečnosti

Cieľ a rozsah pôsobnosti

Agentúra EASA získava a analyzuje údaje s cieľom pomôcť zvýšiť výkonnosť v oblasti bezpečnosti systému letectva. Vypracúva štúdie, pripravuje správy, sleduje vyšetrovanie nehôd, podporuje iniciatívy v oblasti bezpečnosti a zostavuje, využíva a rozširuje informácie týkajúce sa bezpečnosti.

Práca na analýze bezpečnosti je dvojaká. Z vnútorného hľadiska je analýza bezpečnosti základom pre určenie opatrení a politik, ktoré má posúdiť interný bezpečnostný výbor agentúry (ISC), a z vonkajšieho hľadiska analýza bezpečnosti pomáha, spolupracuje a informuje o otázkach bezpečnostného rizika. Činnosti, ktoré podporujú túto prácu sú:

- analýza bezpečnosti: revízie, vypracúvanie štúdií, príprava správ,
- vyšetrovanie: šírenie a sledovanie bezpečnostných odporúčaní a tiež príprava prostriedkov spolupráce,
- sústavné zlepšovanie: uľahčovanie a podpora iniciatív v oblasti bezpečnosti letectva,
- zostavovanie, využívanie a rozširovanie informácií vyplývajúcich z technických činností (hlásenie prevádzkových porúch, štatistické údaje, politika ľudského faktora, operatívna analýza letových údajov, systém riadenia bezpečnosti, prognóza a propagácia bezpečnosti).

Analýza bezpečnosti poskytuje širokú škálu poradenstva a analýz v oblasti bezpečnosti vonkajším aj vnútorným stranám. Podporuje aj činnosť agentúry EASA v komunikácii s dotknutými subjektmi.

V roku 2011 sa agentúra sústredila na prípravu informačného systému odporúčaní v oblasti bezpečnosti, prípravu a fázové zavádzanie vnútorného systému hlásenia udalostí a začlenenie úseku bezpečnostných informácií do oddelenia IORS.

Hlavné úspechy v roku 2011

Analýza bezpečnosti

- Produktívne využitie bezpečnostných údajov

Rozšírené využívanie bezpečnostných údajov prinieslo výsledky, keďže práca sa sústreďuje na zisťovanie trendov a predchádzajúcich javov s cieľom odvrátiť budúce nehody. Na zlepšenie spolupráce boli prerokované medzinárodné dohody o výmene údajov. V rámci agentúry boli vypracované nové nástroje na zjednodušenie prístupu k bezpečnostným údajom a na zlepšenie ich kvality.

Z hľadiska pracovnej dohody medzi agentúrou a organizáciou EUROCONTROL je jednou z prvých úloh rozšíriť výročný prehľad o bezpečnosti (ASR) tak, aby zahŕňal prvok manažmentu letovej prevádzky (ATM). Okrem toho bol prijatý koordinátor pre „sieť analýzy“, čo znamená, že tento projekt začal fungovať v roku 2011.

Pracovalo sa aj na posilnení politiky agentúry v oblasti ochrany informácií a uplatňovania „kultúry spravodlivosti“.

- Vnútorný systém hlásenia udalostí (IORS)

V roku 2011 bola značná práca vynaložená na dokončenie vnútorného systému hlásenia udalostí. Pilotná fáza systému IORS bola spustená v októbri, pričom úplné zavedenie systému je plánované na začiatok roka 2012.

V rámci systému IORS sa centralizovalo aj riadenie všetkých bezpečnostných udalostí, pričom z analýzy bezpečnosti sa prebralo spracúvanie hlásení podľa formulára 44, zriadila sa databáza udalostí a zaviedol sa harmonizovaný prístup k riešeniu udalostí v súlade so stanovenými pracovnými pokynmi a politikou.

Táto činnosť vyvrcholila vytvorením nového systému s uzavretým cyklom známeho ako nástroj pracovných postupov systému IORS, ktorý do konca roka 2011 začne prijímať hlásenia od štyroch organizácií s najvyšším počtom hlásení.

Vzhľadom na postupné zavádzanie nástroja pracovných postupov systému IORS sa realizoval intenzívny komunikačný program zahŕňajúci tri semináre, vytvorila sa špecializovaná externá webová lokalita a bola zaznamenaná vyššia účasť na ostatných stretnutiach, seminároch a konferenciách. Vytvorili sa osobitné školiace moduly systému IORS a do konca roka bolo zaškolených vyše 250 ľudí.

Pokiaľ ide o zdroje, po zriadení oddelenia v roku 2010 boli v prvom štvrťroku 2011 prijatí dvaja pracovníci pre oblasť hlásenia udalostí, aby spravovali technické aspekty, a v poslednom štvrťroku k nim pribudol technický asistent s cieľom zvýšiť komunikačné a podporné činnosti.

- Bezpečnostné informácie

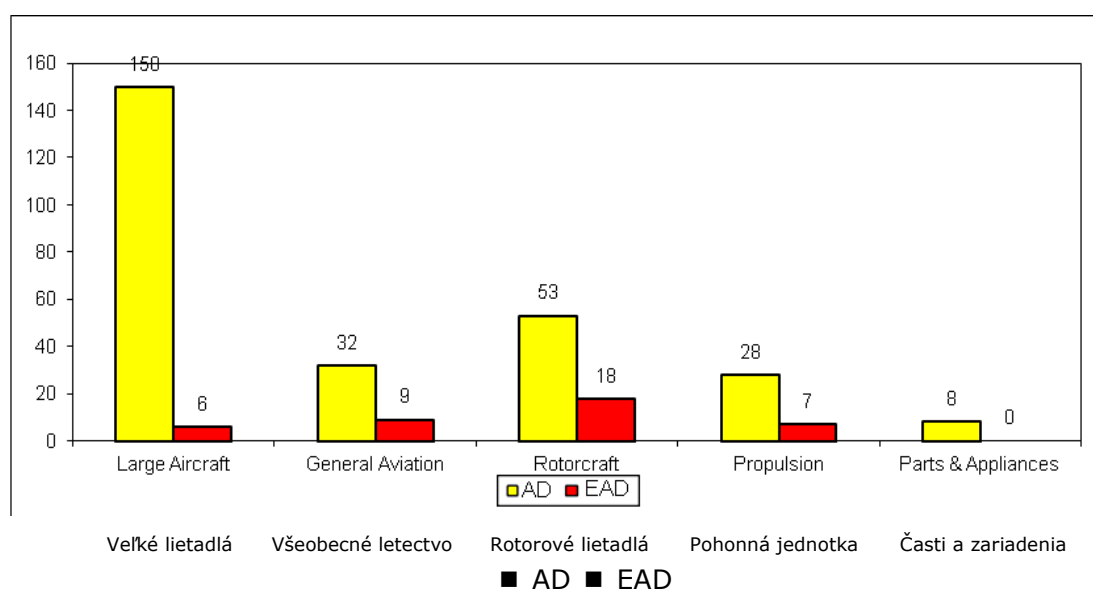
V polovici roka 2011 došlo k presunu úseku bezpečnostných informácií do riaditeľstva E (E6-IORS).

Úsek bezpečnostných informácií sa v rámci zachovania letovej spôsobilosti podieľa na dohľade nad výrobkami, časťami a zariadeniami, ktoré sú buď navrhované, alebo sa používajú v členských štátoch EÚ a v pridružených krajinách.

Úsek je zodpovedný za vydávanie a šírenie príkazov na zachovanie letovej spôsobilosti (AD), naliehavých príkazov na zachovanie letovej spôsobilosti (EAD) a informačných bulletinov o bezpečnosti (SIB), ako aj za uverejňovanie AD, EAD a SIB vydaných zahraničnými úradmi štátu projektovania, ktoré boli prijaté v Európe. Portál na uverejňovanie AD je dostupný na adrese <http://ad.easa.europa.eu/>.

Príkazy na zachovanie letovej spôsobilosti súvisiace s lietadlom Airbus A380 sa často spomínajú v médiách a agentúra si dala osobitne záležať na vytvorení rámca a riadení ich vydávania.

V roku 2011 predstavoval počet publikácií, ktoré tento úsek vydal: 271 AD a 40 EAD. Súvisiace podrobnosti sú uvedené v diagrame:

Takisto bolo publikovaných 41 SIB: treba poznamenať, že hoci väčšina sa týka otázok zachovania letovej spôsobilosti, 10 z nich je venovaných prevádzkovým problémom (napr. sopečný popol, funkčné kontrolné lety, dostupnosť systému EGNOS atď.) a 8 sa týka podozrivých neschválených častí.

- Spolupráca pri vyšetrowaní

Hlavným úspechom v roku 2011 bola príprava softvéru informačného systému bezpečnostných odporúčaní, ktorého cieľom je zhromaždenie všetkých odporúčaní do centrálného registra EÚ. Agentúra EASA zároveň spracovala 118 prijatých bezpečnostných odporúčaní, pričom uzavrela 75 otvorených odporúčaní a aktualizovala 132 odporúčaní čakajúcich na odpoveď. Spracovalo sa 80 predbežných správ z vyšetrowania na pripomienkovanie v súlade s nariadením (EÚ) č. 996/2010. Sledovanie veľkých nehôd alebo vážnych incidentov v civilnom letectve v roku 2011 zahŕňalo:

- nehoda Spanair MD-82, EC-HFP, letisko Madrid Barajas, 20. augusta 2008,
- MD-11, D-ALCQ, pristátie s nárazom, Rijád, 27. júla 2010,
- Airbus A380, VH-OQA Rolls Royce Trent 900, neohraničená porucha motora, 4. novembra 2010,

- Airbus A330 F-GZCP, strata lietadla nad Atlantickým oceánom, 1. júna 2009,
- ATR 42 N902FX, pád pri priblížení, Lubbock Preston, 27. januára 2009,
- B-747-400F, N571UP, nehoda spojená s požiarom nákladu, Dubaj, SAE, 3. septembra 2010,
- Aerospatiale (Eurocopter) AS332 L2 Super Puma, G-REDL, 11 nm SV od mesta Peterhead v Škótsku, Spojené kráľovstvo, 1. apríla 2009.
- Sopečný popol

V roku 2011 bolo zaznamenaných niekoľko nebezpečenstiev súvisiacich so sopečným popolom, ktoré predstavovali problém pre bezpečnosť letectva. Treba spomenúť najmä výbuchy sopiek na Islande a v Čile. Problémy pre bezpečnosť európskeho letectva v dôsledku výbuchu islandskej sopky Grímsvötn preukázali úroveň odbornosti agentúry pri podieľaní sa na koordinovanej európskej reakcii.

Skúsenosti získané v súvislosti s vážnejším výbuchom sopky v roku 2010 spolu s činnosťou pracovnej skupiny ICAO pre problematiku sopečného popola (IVATF) a európskej jednotky krízovej koordinácie v letectve (EACCC) prispeli k plynulejšiemu zvládnutiu udalostí v roku 2011.

Agentúra EASA pokračovala v práci na príprave usmernenia k primeranému hodnoteniu rizík na základe analýzy príslušných bezpečnostných údajov. Na tento účel EASA v roku 2011 zorganizovala dva semináre o problematike sopečného popola. Prvý seminár týkajúci sa prevádzky v podmienkach sopečného popola, ktorý sa konal v januári, bol venovaný metodike hodnotenia rizík v prípade prírodných nebezpečenstiev vo všeobecnosti a konkrétne v prípade sopečných výbuchov. Druhý seminár NAA/NSA venovaný problematike sopečného popola, ktorý sa konal v novembri, umožnil správnym orgánom, agentúram a úradom, aby si vymenili názory na politiku, plánovanie a hodnotenie rizík sopečných výbuchov s cieľom ďalšej harmonizácie a štandardizácie reakcie leteckých systémov na sopečné výbuchy v Európe.

- Bezpečnostné iniciatívy prinášajúce výsledky

Tri piliere európskej strategickej bezpečnostnej iniciatívy (ESSI), Európska skupina pre bezpečnosť obchodného letectva (ECAST), Európska skupina pre bezpečnosť všeobecného letectva (EGAST) a Európska skupina pre bezpečnosť vrtuľníkov (EHEST), ktoré boli v roku 2010 pripojené k programu EASP, naďalej pracovali na realizácii svojich príslušných pracovných programov pod záštitou Európskeho plánu pre bezpečnosť (EASp). Skupiny predstavujú dobrovoľné partnerstvá medzi regulačnými orgánmi a odvetvím a spolupracujú na vývoji výrobkov s cieľom zvýšiť bezpečnosť zameraním sa na najvýznamnejšie zistené bezpečnostné riziká.

Skupiny ECAST, EHEST a EGAST prispeli k plánu EASp novými opatreniami a v roku 2011 vypracovali ďalší materiál na propagáciu bezpečnosti, ktorý môžu dotknuté subjekty okamžite použiť a ktorý je dostupný na webovej stránke ESSI: <http://easa.europa.eu/essi/index.html>.

Okrem toho sa rozhodlo o zameraní sa na malých prevádzkovateľov a na všeobecné letectvo, čo je oblasť, ktorou sa zaoberá skupina EGAST aj skupina EHEST. Na medzinárodnej scéne bola posilnená spolupráca so Skupinou USA pre bezpečnosť obchodného letectva (CAST), Medzinárodnou skupinou pre bezpečnosť vrtuľníkov (IHST) a Spoločným riadiacim výborom FAA pre všeobecné letectvo (GA-JSC).

- Riadenie výkonnosti v oblasti bezpečnosti

Súčasťou fungovania Rady pre kontrolu výkonnosti (PRB) je spolupráca s agentúrou, keďže systém výkonnosti sa týka aj bezpečnosti. Základnými oblasťami spolupráce sú: určenie

klúčových ukazovateľov výkonnosti (KPI), revízia národných plánov výkonnosti a výročné správy PRB. Táto spolupráca bola potvrdená prostredníctvom memoranda o porozumení (MOU) podpísaného vo februári 2011 medzi agentúrou a vedením PRB. Agentúra EASA sa v roku 2011 podieľala na týchto úspechoch: revízia národných plánov výkonnosti a plánov výkonnosti funkčných blokov vzdušného priestoru (FAB), prijatie AMC (prijateľných prostriedkov preukázania zhody) pre bezpečnostné KPI za RP1 (vykazovacie obdobie 1) výkonným riaditeľom a spolupráca s jednotkou pre skúmanie výkonnosti (PRU) pri tvorbe regulačného prístupu pre obdobie RP2, najmä pokiaľ ide o bezpečnostné aspekty.

Táto strategická a dôležitá spolupráca si vyžaduje primerané zdroje.

- Zvyšovanie bezpečnosti medzinárodne

Agentúra EASA v dňoch 4. a 5. októbra 2011 zorganizovala Ročnú konferenciu o bezpečnosti na tému: Zachovanie kontroly - prevencia straty kontroly nad riadením a jej opätovné získanie. Ide o jednu z hlavných zistených rizikových oblastí v rámci európskeho plánu pre bezpečnosť letectva (EASp). Prediskutovali sa mnohé rizikové faktory, ktoré prispievajú k strate kontroly nad riadením, vrátane otázok ľudského faktora, analýzy bezpečnosti, vyšetrovania nehôd, výcviku, výskumu, letových testov atď. Konferencia takisto umožnila stanoviť niekoľko následných opatrení, ktoré sa začlenili do plánu EASp.

Agentúra EASA spolu so svojimi partnerskými organizáciami, Európskou komisiou, organizáciou Eurocontrol a spoločným podnikom SESAR predstavili v rámci globálnej interoperability v septembri 2011 počas celosvetového sympózia venovaného letovej navigácii (GANIS), ktoré sa konalo v Montreale, európsky prístup ku globálnemu manažmentu letovej prevádzky (ATM).

Výskum

➤ Plánovanie výskumu pre budúcnosť

Vzhľadom na najvyššie priority európskeho plánu pre bezpečnosť letectva (EASp) a tematického programu Európskeho partnerského združenia pre letecký výskum (EARPG) agentúra v roku 2011 skonsolidovala svoje potreby a požiadavky nových výskumných projektov, ako aj nesplnené úlohy z minulých rokov v ambicióznom pláne výskumu EASA na roky 2012 - 2014. Plán pozostáva z návrhov projektov a požiadaviek pochádzajúcich z programu tvorby predpisov, projektov navrhnutých v bezpečnostných odporúčaniach a návrhov pripravených iniciatívou ESSI, riaditeľstvami pre osvedčovanie a tvorbu predpisov a Európskou poradnou skupinou pre ľudské faktory (EHFAG).

Agentúra úzko spolupracovala s Európskou komisiou v otázkach výskumnej činnosti Spoločenstva, ktorá ovplyvňovala systém EASA (siedmy rámcový program (FP7), podtéma 7.1 Aeronautika a letecká doprava). V tejto súvislosti agentúra vypracovala základné zásady pre účasť pracovníkov EASA v hodnotiacich výboroch a projektových poradných výboroch rámcového programu EK.

Agentúra EASA sa navyše napojila na veľké technologické iniciatívy SESAR a Čisté nebo (CLEAN SKY). V priebehu roka 2011 sa agentúra podieľala na založení nového Poradného výboru pre letecký výskum a inovácie v Európe (ACARE). Agentúra prispela k vypracovaniu strategického programu výskumu a inovácií (SRIA) tým, že prevzala zodpovednosť za spolupredsedenstvo pracovnej skupiny pre bezpečnosť a bezpečnostnú ochranu a zabezpečila vstupy do ostatných pracovných skupín programu SRIA.

Zoznam štúdií a výskumných projektov za rok 2011 je uvedený v **prílohe 2**.

2. Regulácia

Cieľ a rozsah pôsobnosti

Agentúra riadi a koordinuje prípravu právnych predpisov EÚ týkajúcich sa regulácie bezpečnosti a environmentálnej kompatibility civilného letectva. Agentúra EASA v tejto súvislosti vypracúva a predkladá Európskej komisii stanoviská a schvaľuje podporné špecifikácie osvedčovania, prijateľné prostriedky preukázania zhody a materiál s usmerneniami.

Hlavné úspechy v roku 2011

➤ Program tvorby predpisov

V roku 2011 agentúra ďalej pokračovala vo svojej činnosti zameranej na navrhovanie právnych predpisov a súvisiacich nezáväzných usmernení pre tzv. prvé a druhé rozšírenie. Hlavnou úlohou v roku 2011 zostalo včasné zabezpečovanie predpisov v oblasti zachovania letovej spôsobilosti (bezpečnosť a ochrana životného prostredia).

Agentúra dokončila dvadsať úloh tvorby predpisov. Úplný zoznam rozhodnutí, stanovísk a oznámení o návrhu zmien a doplnení (NPA) uverejnených v roku 2011 je uvedený v **prílohe 3**.

➤ Letová spôsobilosť a ochrana životného prostredia

Agentúra vydala viacero dôležitých oznámení o NPA o obstarávaní technických služieb, o úprave nariadenia (ES) č. 2042/2003², o ochrane veľkých lietadiel pred nízkou úrovňou paliva a vyčerpaním paliva, o ochrane veľkých lietadiel a turbínových motorov pred námrazou a s cieľom aktualizovať špecifikácie osvedčovania týkajúce sa letovej spôsobilosti v súlade s právnymi predpismi EÚ o zákaze halónov. Okrem toho agentúra vydala vylepšené materiály s usmerneniami týkajúce sa zmeneného predpisu o výrobkoch v časti 21, ktoré boli úplne harmonizované s USA a s Kanadou.

Pokiaľ ide o ochranu životného prostredia, agentúra sa podieľala na pracovnom programe CAEP9, pričom vypracovala nové normy týkajúce sa emisií CO₂ a prachových častíc s cieľom zlepšiť klimatické a zdravotné aspekty letectva, pričom takisto pracovala na aktualizácii požiadaviek týkajúcich sa hlučnosti, ktoré pomôžu zachovať kapacitu na letiskách s obmedzením hlučnosti.

➤ Rozšírenie rozsahu pôsobnosti

- Letecká prevádzka a preukazy spôsobilosti pilotov

Agentúra pokračovala v činnosti v súlade s ôsmimi prioritnými pracovnými balíkmi, ktoré boli schválené v septembri 2009. Pracovné balíky boli zosúladené s oznámeniami o NPA a navrhovanou novou štruktúrou predpisov, pričom sa zohľadnil predovšetkým dosiahnutý pokrok, dostupné vnútorné a vonkajšie zdroje a ich zodpovedajúca odbornosť, ako aj reštrukturalizácia technických požiadaviek leteckej prevádzky.

Agentúra sa v tejto súvislosti sústredila na dokončenie dokumentov CRD a pripravovaných stanovísk pre prvé rozšírenie. Prvé štyri prílohy nariadenia o letovej posádke (časť FCL, časť

²Nariadenie Komisie (ES) č. 2042/2003 z 20. novembra 2003 o zachovaní letovej spôsobilosti lietadiel a leteckých výrobkov, častí a zariadení a o schvaľovaní organizácií a personálu zapojených do týchto činností, Ú. v. EÚ L 315, 28.11.2003, s. 1.

MED, podmienky prevodu národných preukazov spôsobilosti a uznávania preukazov spôsobilosti vydaných tretími krajinami) boli uverejnené v úradnom vestníku v novembri 2011. Súvisiace prijateľné prostriedky preukázania zhody a materiály s usmerneniami boli uverejnené ako rozhodnutia agentúry na webovej stránke v decembri 2011. Všetky dokumenty CRD týkajúce sa leteckej prevádzky boli uverejnené v roku 2011 spolu so stanoviskom k požiadavkám na úrady a organizácie a tiež so stanoviskom k prevádzke obchodnej leteckej dopravy.

Po piatich rokoch činnosti v oblasti tvorby predpisov agentúra vydala stanovisko, v ktorom navrhovala zavedenie koncepcie údajov o prevádzkovej spôsobilosti (OSD) v časti 21 a v ostatných vykonávacích predpisoch. Na účely zavedenia OSD boli uverejnené aj dve oznámenia NPA, v ktorých sa navrhujú certifikačné špecifikácie pre typový výcvik palubných sprievodcov a hlavný zoznam minimálneho vybavenia (MMEL).

- Bezpečnosť letísk, manažment letovej prevádzky a letecké navigačné služby

V oblasti ATM agentúra aktívne podporovala Komisiu pri procese prijímania štyroch rôznych predpisov týkajúcich sa ATM: udeľovanie preukazov spôsobilosti riadiacim letovej prevádzky (ATCO), dohľad nad bezpečnosťou v oblasti ATM/ANS a spoločné požiadavky a požiadavky na spoločné využívanie vzdušného priestoru s prvou podčasťou týkajúcou sa systému ACAS II verzie 7.1. Po vydaní stanoviska SERA (štandardizované európske pravidlá lietania) časti B (v októbri 2011) agentúra pokračovala v podpore Komisie, najmä pri príprave integrovanej štruktúry časti A a B pravidiel SERA. Okrem toho agentúra na podporu realizácie systému výkonnosti SES vydala AMC/GM pre bezpečnostné kľúčové ukazovatele výkonnosti (SKPI) (vykonávacie predpisy týkajúce sa výkonnosti v oblasti ATM).

Vypracovanie vykonávacích predpisov v oblasti bezpečnosti letísk viedlo k vydaniu súvisiaceho oznámenia NPA v decembri 2011, ktoré je plne v súlade s predpokladaným plánovaním prijatia vykonávacích predpisov do roku 2013, ako je stanovené v základnom nariadení.

- Plnenie pracovného programu tvorby predpisov na rok 2011: vzájomné vzťahy s organizáciami

Pri plnení svojho programu na rok 2011 riaditeľstvo pre tvorbu predpisov upevnilo vzájomné vzťahy s organizáciami EUROCONTROL, SESAR a ICAO.

Potenciálne úlohy agentúry, ktoré sa týkali programu SESAR, sa pokladali za dôležité. Agentúra preto so spoločným podnikom SESAR uzavrela dohodu o financovaní potenciálnej činnosti.

Európska komisia požiadala agentúru, aby v rámci novej úlohy a v úzkej spolupráci s organizáciou EUROCONTROL pripravila hodnotenie harmonizovanej prevodnej nadmorskej výšky v európskom vzdušnom priestore (HETA).

Agentúra sa spolu Komisiou a organizáciou EUROCONTROL aktívne podieľala na vypracúvaní bezpečnostných kľúčových ukazovateľov výkonnosti s cieľom zaviesť tento systém a v súvislosti s tým pripravila pre Komisiu návrh zmeny a doplnenia nariadenia (EÚ) č. 691/2010.

3. Dohľad

a. Dohľad nad bezpečnosťou výrobkov

Cieľ a rozsah pôsobnosti

Agentúra zodpovedá za osvedčovanie letovej spôsobilosti a environmentálne osvedčovanie leteckých výrobkov, častí a zariadení. Táto zodpovednosť zahŕňa prvé osvedčovanie nových typových konštrukcií a rozličné súvisiace činnosti, ako je doplnkové typové osvedčovanie, schvaľovanie zmien typového osvedčenia a postupov opravy. Okrem toho zahŕňa aj činnosti, ktorých cieľom je zaistiť zachovanie letovej spôsobilosti osvedčovaných výrobkov, častí a zariadení počas celej ich prevádzkovej životnosti. Znamená to aj reagovať bez zbytočného meškania na bezpečnostný problém a vydať a rozšíriť príslušnú záväznú informáciu.

Hlavným cieľom bolo pripraviť uplatňovanie nových právomocí, najmä koncepciu údajov o prevádzkovej spôsobilosti (OSD) a ďalej posilniť úlohu agentúry v oblasti zachovania letovej spôsobilosti.

Hlavné úspechy v roku 2011

Agentúra v priebehu roka 2011 pokračovala v ďalšom formovaní vlastnej organizácie, aby mohla lepšie reagovať na budúce výzvy súvisiace s uplatňovaním nových právomocí a vnútorného systému hlásenia udalostí (IORS). V tejto súvislosti začalo s príchodom dvoch vedúcich odborníkov v oblasti ATM/ANS do skupiny v rámci riaditeľstva pre osvedčovanie fungovať novovytvorené oddelenie ATM/ANS, ktoré je zodpovedné za všetky vyšetrovania a za dohľad nad systémami používanými na poskytovanie celoeurópskych služieb v oblasti ATM/ANS (napr. EGNOS, Galileo, IRIS, systémy používané európskymi manažérmi siete ATM, budúce systémy vytvorené v rámci projektu SESAR). Vzhľadom na koncepciu údajov o prevádzkovej spôsobilosti (OSD), v rámci ktorej bude hodnotenie prevádzkových prvkov začlenené do prvého osvedčenia leteckých výrobkov, bolo oddelenie odborníkov zlúčené s oddelením letových noriem.

Agentúra pokračovala v aktívnej podpore spolupráce a v zlepšovaní svojej komunikácie s dotknutými subjektmi prostredníctvom viacerých konkrétnych podujatí. Po prvýkrát bol v januári 2011 spolu s odvetvím usporiadaný aj seminár o osvedčovaní.

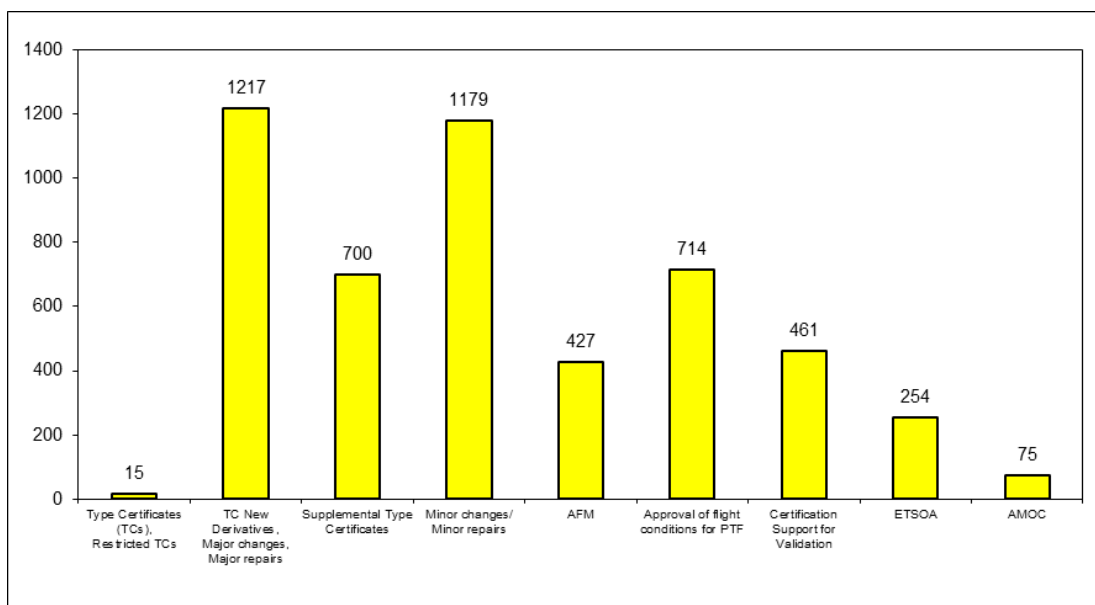
Pokiaľ ide o aspekty medzinárodnej spolupráce, v roku 2011 sa dosiahli významné medzníky. Po nadobudnutí účinnosti dohody medzi Spojenými štátmi americkými a Európskou úniou o spolupráci v oblasti regulácie bezpečnosti civilného letectva 1. mája Rada pre dohľad nad osvedčovaním prijala 5. mája technické vykonávacie postupy (TIP) pre osvedčovanie letovej spôsobilosti a pre environmentálne osvedčovanie. Okrem toho v septembri prijal postupy TIP podľa dvojstrannej dohody o bezpečnosti letectva podpísanej medzi EÚ a Kanadou aj Spoločný odvetvový výbor pre osvedčovanie.

Po zavedení všeobecného rámca programov pre stážistov v agentúre EASA minulý rok sa v októbri 2011 v agentúre začal prvý program pre stážistov zameraný na pritiahnutie vysoko kvalifikovaných absolventov univerzít a univerzitných študentov.

➤ **Osvedčovanie letovej spôsobilosti a environmentálne typové osvedčovanie leteckých výrobkov, častí a zariadení**

• Trend prijatých žiadostí

Počet nových žiadostí o osvedčenie letovej spôsobilosti a environmentálne osvedčenie predložených agentúre v roku 2011 zostal stabilný (5 042). Žiadosti o osvedčovanie nových typových konštrukcií sa týkali širokej škály leteckých výrobkov vrátane diaľkových obchodných prúdových lietadiel vyššej strednej veľkosti, lietadiel Falcon SMS spoločnosti Dassault Aviation, veľkých vrtuľníkov AW169 a AW189 spoločnosti AgustaWestland, turbodúchadlového motora Silvercrest spoločnosti SNECMA, série GB balónov spoločnosti Cameron Balloons Ltd a niekoľkých zariadení odvetvia všeobecného letectva určených najmä pre veľmi ľahké letúny. Na diagrame je znázornené rozdelenie prijatých žiadostí podľa charakteru:

EN	Translation (SK)
Type Certificates (TCs)	Typové osvedčenia (TC)
Restricted TCs	Obmedzené TC
TC New Derivates, Major changes, Major repairs	Nové deriváty TC, veľké zmeny, veľké opravy
Supplemental Type Certificates	Doplňkové typové osvedčenia
Minor changes / Minor repairs	Malé zmeny / malé opravy
AFM	Letová príručka lietadla (AFM)
Approval of flight conditions for PTF	Schválenie letových podmienok letového povolenia
Certification Support for Validation	Certifikačná podpora pre overovanie
ETSOA	ETSOA
AMOC	AMOC

Treba spomenúť, že v roku 2012 sa očakávajú nové projekty z rozvíjajúcich sa krajín (Čína, India).

• Hlavné prebiehajúce viacročné programy typového osvedčovania

V roku 2011 pokračovalo vykonávanie viacerých viacročných projektov typového osvedčovania, ako je napríklad Airbus A350, Airbus A320neo (zameraný na zníženie spotreby paliva, a teda na zlepšenie výkonnosti a ekologickej účinnosti lietadla), vojenské dopravné lietadlo Airbus A400M, obchodné prúdové lietadlá Embraer EMB-545/550, regionálne prúdové lietadlá Mitsubishi Regional Jet, MRJ-200 a Suchoj Superjet 100.

- Počet vydaných osvedčení

V roku 2011 bolo vydaných 3 823 osvedčení. Typové osvedčenia boli udelené okrem iného motoru TP400-D6, prvému veľkému turbovrtuľovému motoru osvedčenému agentúrou EASA, nákladnej a osobnej verzii lietadla Boeing B747-8 a lietadlu Boeing Dreamliner B787-8.

➤ **Zachovanie letovej spôsobilosti**

- Nehoda lietadla Qantas

Od neohraničenej poruchy motora, ku ktorej došlo v lietadle A380 prevádzkovanému leteckou spoločnosťou Qantas Airlines v novembri 2010, mali pokrok vo vyšetrovaní, ďalšie hodnotenie výrobných údajov a analýza zvýšeného stresu, ako aj ďalšie bezpečnostné opatrenia za následok zrušenie príkazu na zachovanie letovej spôsobilosti (č. 2010-0242R1) týkajúceho sa povinných štruktúrnych kontrol vysokého tlaku/stredného tlaku (HP/IP) na sérii motorov Trent 900 v marci 2011.

- Problém sedadiel Koito

Pokiaľ ide o aspekty prípadu týkajúceho sa falšovania výsledkov testu sedadla firmy Koito Industries Ltd (Japonsko) začiatkom roka 2010, agentúra EASA a Federálny úrad pre letectvo (FAA) harmonizovaným spôsobom vypracovali zodpovedajúce závažné kroky. Príkazy na zachovanie letovej spôsobilosti agentúry EASA a úradu FAA (EASA AD č.: 2011-0098, FAA AD č.: 2011-12-01) boli uverejnené v júni a nadobudli účinnosť 1. augusta.

➤ **Úlohy osvedčovania súvisiace s prevádzkou**

Agentúra v tejto oblasti pripravila uplatňovanie prvého rozšírenia právomocí zapojením sa do činností EASA v oblasti tvorby predpisov (príprava oznámení o NPA, dokumentov CRD a špecifikácií osvedčovania) a podporou prijímania koncepcie OSD zo strany európskych úradov NAA a ich medzinárodných partnerov, ako je úrad FAA a TCCA. Okrem toho zabezpečila plnenie nových programov Rady pre kontrolu údržby (MRB) a hodnotenie prevádzkovej spôsobilosti vrátane nových technológií (EVS) a postupov. Zlepšenie európskeho systému hlásenia udalostí, pokiaľ ide o prevádzkové prvky, sa očakáva v roku 2012.

b. Schvaľovanie organizácií

Ciel' a rozsah pôsobnosti

Agentúra EASA je zodpovedná za schvaľovanie organizácií na projektovanie bez ohľadu na to, kde majú sídlo, ako aj organizácií, ktoré zodpovedajú za výrobu, údržbu, výcvik údržby a riadenie zachovania letovej spôsobilosti mimo územia členských štátov. Táto zodpovednosť zahŕňa aj schvaľovanie výrobných organizácií so sídlom na území jedného alebo viacerých členských štátov, ak o to požiada členský štát. V roku 2011 činnosť v oblasti schvaľovania organizácií v rámci pôvodného rozsahu pôsobnosti agentúry dosiahla vysokú úroveň z hľadiska činnosti a metodiky.

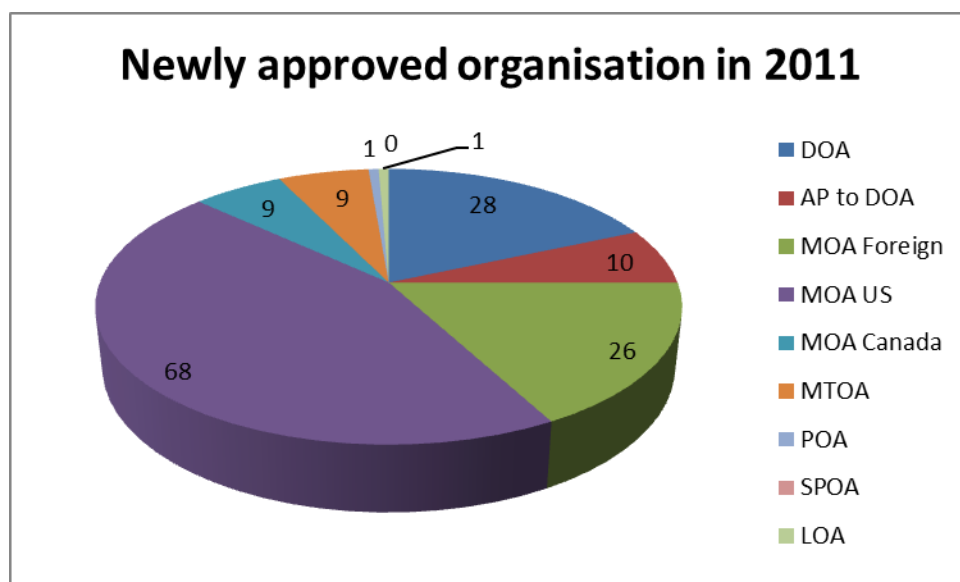
Okrem pôvodného rozsahu pôsobnosti bolo oddelenie poverené novými konkrétnymi právomocami. Úsek ATM/ANS musí podporovať Komisiu pri výkone dohľadu nad funkciou manažéra siete v organizácii Eurocontrol a bol poverený, aby sa pripravil na prevzatie dohľadu nad službou EGNOS a nad schvaľovaním škôl ATCO mimo Európy. Úsek FCLOA prijal

všetky potrebné opatrenia na prípravu schvaľovania a dohľadu nad schválenými výcvikovými organizáciami poskytujúcimi letový výcvik a nad poverenými zdravotníckymi zariadeniami od roku 2012, pokiaľ sa nachádzajú mimo členských štátov EASA.

Hlavné úspechy v roku 2011

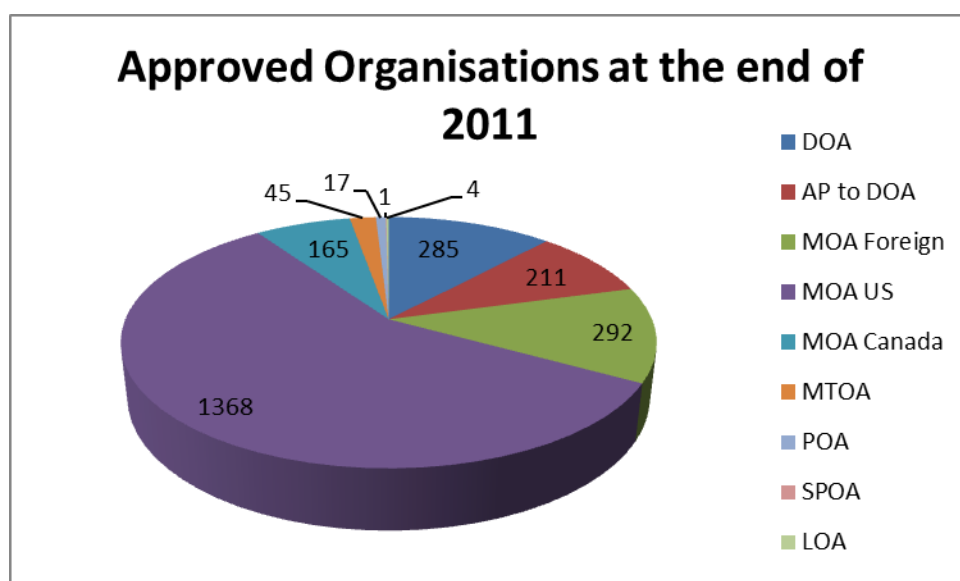
Činností pri schvaľovaní organizácií v roku 2011 sústavne pribúdalo vrátane schválení organizácií na projektovanie (DOA) / alternatívnych postupov (AP) k DOA, schválení výrobných organizácií (POA) a schválení organizácií pre údržbu / pre riadenie zachovania letovej spôsobilosti (MOA/COA). Pracovné zaťaženie pri dohľade nad jednotným európskym schválením výrobných organizácií (SPOA) pre Airbus mierne vzrástlo, aj v neeurópskych lokalitách. Údaje o schvaľovaní organizácií sa dajú zhrnúť takto:

Nové schválené organizácie v roku 2011

■ DOA
■ AP k DOA
■ Zahraničné MOA
■ MOA USA
■ MOA Kanada
■ MTOA
■ POA
■ SPOA
■ LOA

Organizácie schválené k 31. decembru 2011

■ DOA
■ AP k DOA
■ Zahraničné MOA
■ MOA USA
■ MOA Kanada
■ MTOA
■ POA
■ SPOA
■ LOA

➤ **Schvaľovanie organizácií na projektovanie**

K 31. decembru 2011 bolo celkovo vydaných 285 DOA, z toho 218 bolo agentúrou internalizovaných. V rukách NAA ich zostalo 67. Sedemdesiatšesť organizácií absolvovalo prvé hodnotenie pre DOA a 42 pre AP k DOA. Internalizácia činností dosiahla očakávaný cieľ. Ďalších 21 organizácií prešlo v roku 2011 k vedúcim tímov EASA, z toho 7 DOA a 14 AP k DOA. Ďalšie presuny nastanú, ak sa NAA rozhodnú ukončiť svoju činnosť, alebo ak si to vyžiada rozšírenie rozsahu pôsobnosti DOA.

➤ **Schvaľovanie výrobných organizácií**

V priebehu roka 2011 agentúra EASA vydala 17 POA zahraničným výrobným organizáciám a 1 samostatné POA spoločnosti Airbus. Okrem toho EASA pokračovala vo vydávaní vývozných osvedčení o letovej spôsobilosti pre lietadlá vyrábané organizáciami v Číne, ktoré sú držiteľmi PAO agentúry EASA, a spoločnosťou Airbus v Európe, ktorá je držiteľom SPOA. EASA takisto prispela k realizácii dvojstranných dohôd medzi EÚ a USA a medzi EÚ a Kanadou v oblasti výroby.

➤ **Schvaľovanie organizácií údržby / organizácií pre riadenie zachovania letovej spôsobilosti**

V oblasti schvaľovania organizácií údržby / organizácií pre riadenie zachovania letovej spôsobilosti agentúra EASA vo väčšine prípadov začína využívať outsourcing NAA na technické vyšetrovanie, ako aj na sústavný dohľad nad organizáciami. Obmedzený počet prípadov schvaľovania zabezpečujú interní odborníci s cieľom udržať si a rozvíjať odbornosť a efektívne riadiť činnosti, ktoré vykonávajú NAA. Agentúra EASA prispela k príprave hladkého prechodu od existujúcich dvojstranných dohôd o údržbe k novým dvojstranným dohodám medzi EÚ a USA. Prvé zahraničné schválenie CAMO vydala agentúra EASA v roku 2011.

➤ **Schvaľovanie organizácií udeľujúcich preukazy spôsobilosti letovým posádkam**

V priebehu roka 2011 sa začalo schvaľovanie organizácií udeľujúcich preukazy spôsobilosti letovým posádkam (FCLOA) koordinovať s hlavnými úradmi NAA a začala sa poskytovať podpora s cieľom riešiť jednotlivé problémy súvisiace s budúcim nariadením. Boli stanovené postupy realizácie FCLOA. Pre výcvikové organizácie pre pilotov a poverené zdravotnícke zariadenia sa vypracovali pracovné pokyny a materiály s usmerneniami. Uskutočnil sa nábor vedúcich tímov FCLOA. Okrem toho sa vypracovali technické špecifikácie a odhady pracovného zaťaženia v súvislosti s outsourcingom. Do decembra 2011 boli vybrané kvalifikované subjekty pre dohľad nad výcvikovými organizáciami pre pilotov a 3 NAA pre dohľad nad poverenými zdravotníckymi zariadeniami.

➤ **Schvaľovanie ATM/ANS**

Úsek pre schvaľovanie ATM/ANS bol vytvorený v máji 2011. Hlavnou činnosťou tohto nového úseku bolo spolu s Komisiou a organizáciou Eurocontrol zabezpečiť organizačné záležitosti na účely výkonu dohľadu nad manažérom siete. Organizačné záležitosti boli na seminári prezentované Výboru pre jednotné nebo.

Súčasne bola začatá činnosť s cieľom pripraviť sa na prebratie dohľadu nad ESSP, poskytovateľom služby EGNOS. Táto činnosť pozostávala zo stretnutí s francúzskymi a belgickými úradmi týkajúcich sa dohľadu, ako aj z účasti na auditoch.

Keďže tento úsek a ciele sú nové, začalo sa s vypracúvaním procesov, formulárov a postupov, ako aj s náborom nových pracovníkov.

c. Inšpekcie členských štátov

Cieľ a rozsah pôsobnosti

Agentúra pomáha Európskej komisii pri monitorovaní jednotného a účinného zavádzania právnych predpisov Únie národnými leteckými úradmi (NAA) členských štátov prostredníctvom kontrol dodržiavania noriem. Takéto kontroly môžu zahŕňať aj vyšetrovanie podnikov alebo združení podnikov, ktoré sú pod dohľadom kontrolovaného NAA.

V oblastiach prvej letovej spôsobilosti a zachovania letovej spôsobilosti agentúra sleduje, ako NAA dodržiavajú požiadavky základného nariadenia a súvisiacich vykonávacích predpisov v súlade s rámcom stanoveným v nariadení Komisie (ES) č. 736/2006.³ Agentúra vykonáva kontroly dodržiavania noriem v oblastiach leteckej prevádzky (OPS), udeľovania preukazov spôsobilosti letovým posádkam (FCL) a výcvikových zariadení na simuláciu letu (FSTD) s cieľom zaistiť plynulý prechod a predísť akýmkoľvek bezpečnostným medzerám, kým sa neprijmú chystané vykonávacie predpisy EÚ. Naďalej platia predchádzajúce jednotné letecké predpisy (JAR) a v prípade prevádzky obchodnej leteckej dopravy letúnmi platia požiadavky nariadenia Rady (EHS) č. 3922/91⁴ (EU-OPS).

V oblasti manažmentu letovej prevádzky a leteckých navigačných služieb (ATM/ANS) sa vydaním niekoľkých vykonávacích predpisov medzi augustom a decembrom 2011 pripravila pôda pre začiatok kontrol dodržiavania noriem agentúrou EASA v tejto oblasti.

Hlavné úspechy v roku 2011

➤ Podmienky

V roku 2011 rozsah pôsobnosti kontroly dodržiavania noriem zahŕňal 46 krajín: 31 štátov EASA plus 15 štátov, ktoré podpísali s EASA pracovnú dohodu (WA). V priebehu roka boli vykonané kontroly v 27 štátoch EASA a 6 štátoch s podpísanou pracovnou dohodou. Kontrola dodržiavania noriem naďalej spájala všetky odvetvové kontroly plánované v rovnakej krajine s cieľom poskytnúť Európskej komisii ucelený globálny obraz naprieč všetkými technickými oblasťami. Výsledkom je, že väčšina pravidelných kontrol v roku 2011 sa naplánovala a uskutočnila ako kombinované kontroly.

➤ Kapacity inšpektorov

Agentúra EASA je odhodlaná zapájať do svojich kontrolných tímov poverených inšpektorov NAA s cieľom využiť ich spôsobilosť a praktické skúsenosti, ako aj vytvoriť a rozšíriť všeobecné pochopenie príslušných požiadaviek vo všetkých NAA (aktívna kontrola dodržiavania noriem). V roku 2011 bolo 96 členov tímu spomedzi poverených inšpektorov NAA (58 %). Uskutočnilo sa päť úvodných školiacich kurzov pre inšpektorov kontroly dodržiavania noriem, z ktorých dve boli s ohľadom na budúce rozšírenie činností v oblasti kontroly dodržiavania noriem konkrétne určené pre pracovníkov v oblasti ATM/ANS. Bolo zaškolených viac ako 80 nových inšpektorov, najmä v oblasti ATM/ANS, FCL, OPS a FSTD.

³Nariadenie Komisie (ES) č. 736/2006 zo 16. mája 2006 o pracovných metódach Európskej agentúry pre bezpečnosť letectva na vykonávanie kontrol dodržiavania noriem, Ú. v. EÚ L 129, 17.5.2006, s. 10.

⁴Nariadenie Komisie (ES) č. 859/2008 z 20. augusta 2008, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie Rady (EHS) č. 3922/91, pokiaľ ide o spoločné technické požiadavky a správne postupy uplatniteľné na obchodnú leteckú dopravu, Ú. v. EÚ L 254, 20.9.2008, s. 1.

➤ **Hlavné výsledky kontroly dodržiavania noriem**

V roku 2011 sa uskutočnilo 107 kontrol dodržiavania noriem⁵, a to:

Druh kontroly	AIR	OPS	LIST	MEST	FSTD
Pravidelná	20	17	18	18	8
Následná	4	4	3	2	0
Ad-hoc	4	7	1	1	0
Spolu	28	28	22	21	8

Poznámka: od roku 2011 sa činnosti v oblasti kontroly prvej letovej spôsobilosti a zachovania letovej spôsobilosti zlúčili pod oblasť letovej spôsobilosti (AIR).

V dôsledku toho bolo spolu predložených 781 zistení, z toho 738 bolo klasifikovaných ako nesúlad vyžadujúci, aby kontrolovaný NAA navrhol a vykonal plán nápravných opatrení. Približne 26 % všetkých zistení bolo klasifikovaných ako vážne nedostatky, ktoré môžu vyvolávať obavy o bezpečnosť, ak sa riadne neodstránia.

Príslušné úseky kontroly dodržiavania noriem vyhodnotili všetky nápravné akčné plány NAA ako primerané. V niekoľkých konkrétnych prípadoch sa nepodarilo dosiahnuť dohodu, čo viedlo k vydaniu doplnkových správ. Schválené opatrenia monitorovala agentúra s cieľom zabezpečiť ich vykonanie.

➤ **Stretnutia ku kontrole dodržiavania noriem**

V roku 2011 oddelenie kontroly dodržiavania noriem zorganizovalo 9 stretnutí s celkovou účasťou 442 zástupcov NAA. Stretnutia ku kontrole dodržiavania noriem sa ukázali ako úspešný nástroj na dosahovanie vyššej úrovne vzájomného porozumenia a vyjadrenia príslušných požiadaviek. Závery každého stretnutia sa poskytnú riaditeľstvu pre tvorbu predpisov, aby sa ďalej mohlo vyvíjať to, čo môže potenciálne byť regulačným materiálom. Agentúra sa na základe kladnej spätnej väzby, ktorú dostala od úradov NAA, rozhodla zvýšiť frekvenciu stretnutí týkajúcich sa kontroly dodržiavania noriem.

➤ **Sústavné zlepšovanie procesu kontroly dodržiavania noriem**

V súčasnosti je proces kontroly dodržiavania noriem na vysokej úrovni a úspešne naplňa svoje ciele.

Agentúra sa však usiluje o sústavné zvyšovanie kvality, účinnosti a efektívnosti tohto procesu. Z toho dôvodu sa v roku 2011 zaviedli viaceré opatrenia, ktoré sa budú ďalej vylepšovať v roku 2012, keď sa očakáva, že proces prejde významným vývojom. Na tento účel už bol zavedený systém hlásenia podľa jednotlivých krajín, bude vymedzený prístup nepretržitého monitorovania (CMA) založený na modeli dôveryhodnosti a zrevidujú sa pracovné metódy na vykonávanie kontrol (nariadenie (ES) č. 736/2006).

Zároveň bude vykonávanie kontrol dodržiavania noriem v oblasti ATM/ANS a nadobudnutie účinnosti vykonávacích predpisov v oblasti leteckej prevádzky, udeľovania preukazov spôsobilosti letovým posádkam a výcvikových zariadení na simuláciu letu predstavovať významnú výzvu pre dodržiavanie noriem.

⁵Okrem toho bolo oddelenie pre kontrolu dodržiavania noriem zapojené do siedmich medzinárodných návštev (USA, Kanada, Brazília) a deviatich akreditačných návštev.

d. Prevádzkovatelia

Cieľ a rozsah pôsobnosti

Oddelenie prevádzkovateľov vykonáva činnosť agentúry, ktorá sa týka koordinácie programu hodnotenia bezpečnosti zahraničných lietadiel (SAFA) Európskeho spoločenstva a vydávania oprávnení prevádzkovateľom z tretích krajín (TCO).

Činnosť SAFA, ktorú vykonáva EASA, je koordinačnou funkciou a zahŕňa:

- údržbu a aktualizáciu databázy správ z kontrol SAFA na odbavovacej ploche,
- prípravu analýz a správ na základe zhromaždených údajov,
- posilňovanie organizácie a realizácie výcvikových kurzov,
- vypracovanie návrhov príručiek a postupov,
- posilňovanie kontroly dodržiavania noriem v činnostiach týkajúcich sa SAFA.

Okrem toho v rámci pôsobnosti článku 23 základného nariadenia o agentúre EASA bude agentúra zodpovedná za vydávanie oprávnení prevádzkovateľom z tretích krajín (TCO), ktorí chcú lietať do vzdušného priestoru EASA a pristáť v jednej z krajín EASA.

Agentúra sa v roku 2011 sústredila na ďalšie zlepšenie programu SAFA (vrátane napr. prípravy a zavedenia prepracovanej žiadosti SAFA, aktualizácie postupov SAFA), na vykonávanie auditov kontroly dodržiavania noriem SAFA v úradoch NAA a na poskytovanie sústavnej podpory Výboru pre leteckú bezpečnosť (ASC) Komisie na bezpečnostnom zozname EÚ.

Hlavné úspechy v roku 2011

SAFA

➤ Posilnenie programu SAFA

V septembri 2011 bola zavedená nová aplikácia a databáza SAFA a všetky predchádzajúce údaje sa úspešne presunuli do databázy. Táto nová aplikácia poskytuje plnú podporu celému procesu (príprava, vypracovanie správy, následné opatrenia a uzavretie zistení), rozšírené vyhľadávacie a analytické funkcie a umožňuje, aby úrady NAA (z krajín, ktoré sa nezúčastňujú programu SAFA), ako aj prevádzkovatelia, mali priamy, online prístup k správam SAFA.

Analýzy SAFA sa vykonali v súlade s vypracovaným plánom. Výsledky analýzy, ako aj výsledky procesu stanovenia priorít kontrol SAFA boli predstavené počas zasadnutia Výboru pre leteckú bezpečnosť (bezpečnostný zoznam). Vykonali sa aj početné ad hoc analýzy na požiadanie Európskej komisie s cieľom podporiť vyšetrovanie rozličných prípadov.

Agentúra EASA pokračovala v procese kontroly dodržiavania noriem SAFA, ktorý sa začal v roku 2009, ako sa predpisuje v smernici SAFA a v súlade s referenčným rámcom pre kontrolu dodržiavania noriem SAFA dohodnutým s účastníckymi štátmi SAFA. V roku 2011 bolo naplánovaných a uskutočnených 12 kontrol dodržiavania noriem v účastníckych štátoch SAFA z EÚ a z krajín mimo EÚ, pričom bol dokončený vôbec prvý cyklus kontrol dodržiavania noriem zahŕňajúci všetky účastnícke štáty SAFA (s výnimkou Monaka).

Rok 2011 sa takisto niesol v znamení vyššej transparentnosti v leteckom odvetví. Agentúra EASA zorganizovala prvé fórum regulačných orgánov a odvetvia o SAFA, ktorého sa zúčastnili predstavitelia z účastníckych štátov SAFA, ICAO, IATA, AEA, ELFAA, IACA, AACO, AAPA, aby otvorene prediskutovali otázky týkajúce sa SAFA.

➤ **Medzinárodná podpora programu EÚ SAFA**

Program EÚ SAFA bol ďalej prezentovaný medzinárodným obecnstvám, pričom sa nadväznosti na druhé fórum medzinárodnej spolupráce EASA zorganizovala medzinárodná kontrola na odbavovacej ploche. Program EÚ SAFA bol na niekoľkých seminároch a bilaterálnych stretnutiach tiež predstavený viacerým štátom alebo regionálnym organizáciám: Kanada, Čierna Hora, Japonsko, Singapur, CASSOA (Agentúra pre dohľad nad bezpečnosťou a ochranou civilného letectva Východoafrického spoločenstva), ICAO Južná Amerika.

Agentúra v nadväznosti na rokovania, ktoré boli začaté s niektorými strategickými partnermi v súvislosti s ich účasťou na programe EÚ SAFA, v roku 2011 uzavrela prvú pracovnú dohodu s neeurópskym štátom, Marokom, ktoré sa tak stalo 43. účastníckym štátom SAFA. Rokovania s Kanadou a Brazíliou pokračovali a boli začaté nové rokovania s Čiernou Horou.

Prevádzkovatelia z tretích krajín

V rámci rozšírenia svojich právomocí agentúra začala prípravné práce (presné vymedzenie rozsahu pôsobnosti, pracovného zaťaženia a postupov) v súvislosti s vydávaním oprávnení prevádzkovateľom z tretích krajín (TCO).

Európska komisia pravidelne dostávala podporu v súvislosti s bezpečnostným zoznamom EÚ. Agentúra EASA sa podieľala na príprave vypočutí zahraničných orgánov a zahraničných prevádzkovateľov a v rámci rôznych prípadových analýz poskytla technické odborné poradenstvo v súvislosti s bezpečnostným zoznamom EÚ. Úsek TCO pokračoval v koordinácii pracovnej skupiny ICAO USOAP na analýzu správ, ktorá poskytla Výboru pre bezpečnosť letectva EÚ viacero správ o jednotlivých krajinách.

4. Medzinárodná spolupráca

Cieľ a rozsah pôsobnosti

Agentúra uzatvára pracovné dohody so zahraničnými národnými leteckými úradmi (NAA) a asistuje Európskej komisii pri rokovaníach a realizácii dvojstranných dohôd o bezpečnosti letectva (BASA).

Okrem toho agentúra v úzkej koordinácii s Európskou komisiou a členskými štátmi upevňuje svoje vzťahy s organizáciou ICAO a s organizáciou Eurocontrol.

Agentúra takisto podporuje rozvojové krajiny v zlepšovaní ich regulačných možností.

Hlavné úspechy v roku 2011

➤ Dvojstranné dohody a pracovné dohody

Dvojstranná dohoda o bezpečnosti civilného letectva (BASA) medzi EÚ a USA nadobudla platnosť 1. mája 2011 a dohoda medzi EÚ a Kanadou 26. júla 2011. Agentúra zorganizovala viacero vykonávacích činností, ako je usporiadanie stretnutí podvýborov (týkajúcich sa osvedčovania a údržby), schvaľovanie dokumentov tretieho piliera alebo vypracovanie a poskytovanie technických školení.

Bolo podpísaných 5 pracovných dohôd (WA) medzi EASA a čínskym úradom CAAC, 11 pracovných dohôd o rozšírení oblastí ATM/ANS medzi EASA a štátmi PANEP⁶, pracovná dohoda medzi Japonským úradom pre civilné letectvo a EASA zahŕňajúca vykonávacie postupy, pracovná dohoda medzi EASA a hongkongským úradom CAD a úprava dodatku 1 vykonávacích postupov pracovnej dohody medzi úradom GCAA-UAE (Spojené arabské emiráty) a EASA.⁷

➤ Spolupráca s organizáciou ICAO

Agentúra EASA prijala množstvo významných opatrení na posilnenie svojho zapojenia do záležitostí ICAO. Od júla 2011 sídli v montrealskej kancelárii zastúpenia EÚ pri ICAO zástupca agentúry EASA. To agentúre EASA umožňuje lepšie sa v súčasnosti informovať o práci Komisie pre leteckú navigáciu a upevňovať svoje vzťahy so sekretariátom ICAO. Agentúra EASA prideliла sekretariátu a súvisiacej skupine aj odborníka na pomoc pri tvorbe novej prílohy týkajúcej sa riadenia bezpečnosti. Skupina prvýkrát zasadala v novembri 2011. Agentúra EASA začala spolupracovať s Európskou komisiou, členskými štátmi EÚ a organizáciou ICAO na príprave jednoduchšej metódy na zaznamenávanie rozdielov pre tie oblasti, v ktorých EÚ získala kompetencie. Agentúra takisto spolupracovala s parížskou regionálnou kanceláriou ICAO, aby pomohla pri formovaní novej európskej regionálnej skupiny pre bezpečnosť letectva.

➤ Technická spolupráca

Agentúra EASA poskytla podporu Európskej komisii pri definovaní projektov európskej pomoci a pri riadení programov Spoločenstva, najmä na západnom Balkáne, v stredozemských krajinách a v strednej Ázii. Agentúra podporovala aj programy Spoločenstva v ázijsko-pacifickom regióne a v Afrike. Činnosť agentúry EASA v oblasti technickej spolupráce

⁶ „Celoeurópski partneri“ (PANEP).

⁷ Úplný zoznam pracovných dohôd agentúry EASA je k dispozícii na webovej stránke agentúry na tejto adrese: <http://www.easa.europa.eu/rulemaking/international-cooperation-working-arrangements.php>.

predstavovala: 1) priame riadenie konkrétnych programov pomoci a 2) účasť na misiách technickej pomoci v Zambii, Benine, Gabone, Ghane, Mauritánii, Mali, Kongu a Kambodži.

Tretie fórum o medzinárodnej spolupráci EASA (ICF-3) sa konalo v Singapore v novembri 2011.

5. Podporné činnosti

Cieľ a rozsah pôsobnosti

Podporné činnosti agentúry EASA zahŕňajú všeobecné riadenie a administratívu agentúry. Patrí k nim aj celková organizácia (riadenie, plánovanie, všeobecná koordinácia), komunikácia, právne poradenstvo, audit a kvalita. Okrem toho je pokrytá administratíva a podpora infraštruktúry (financie, riadenie ľudských zdrojov, obstarávanie, administratívne služby a informačné služby) a prevádzková podpora (správa žiadostí, bezpečnostné vyšetrovanie, akreditácia, technické školenia, zmluvy s národnými leteckými úradmi).

Hlavnými úlohami v roku 2011 v oblasti podpory bolo spustenie dvoch hlavných aplikácií IT (SAFA a IORS) a dokončenie opatrení na zriadenie bruselskej kancelárie agentúry EASA.

Hlavné úspechy v roku 2011

Všeobecné riadenie

Vo Viedni v Rakúsku sa konala v dňoch 14. až 16. júna 2011 medzinárodná konferencia USA a Európy o bezpečnosti letectva „Zvyšovanie globálnej bezpečnosti letectva: budúce výzvy“ s vyše 300 účastníkmi z NAA, priemyslu a organizácií.

Správa žiadostí a služby obstarávania

Bolo vystavených vyše 10 000 faktúr za poplatky a platby.

V priebehu roka 2011 sa zabezpečilo a podpísalo približne 34 postupov obstarávania s vysokou hodnotou, ktoré pokryli potreby obstarávania rôznych riaditeľstiev agentúry EASA (pozri podrobnejšie informácie v prílohe 5).

V oblasti outsourcingu certifikácie sa významné úsilie vynaložilo na postup obstarávania, na základe ktorého sa od apríla 2012 začínajú externe zabezpečovať činnosti súvisiace s novými právomocami prostredníctvom národných leteckých úradov, ako aj prostredníctvom kvalifikovaných subjektov. Fáza I obstarávania bola úspešne dokončená. Fáza II bude dokončená začiatkom roka 2012.

Pre prísne riadenie jednotlivých objednávok pre NAA nebolo v roku 2011 potrebné upravovať rozpočet.

Finančné služby

Dosiahlo sa plnenie rozpočtu na 98 % a počet dní s neuhradenými pohľadávkami sa pre zlepšenie postupu vymáhania dlhov znížil na 98. Úplné podrobnosti o finančnom plnení agentúry v roku 2011 sa nachádzajú v prílohe 4. Účtovnú závierku za rok 2010 schválil Európsky dvor audítorov a Európsky parlament udelil agentúre za rok 2009 absolútorium.

Ďalej sa zlepšovali možnosti podávania správ s cieľom podporiť vedenie agentúry pri rozhodovaní a plánovaní potrebných zdrojov na účinné plnenie úloh agentúry. Každý mesiac

bola prezentovaná hodnotiaci tabuľka kľúčových ukazovateľov výkonnosti (vrátane ukazovateľov ročného pracovného programu), ktorá sa prediskutovala so všetkými riaditeľmi vo výkonnom výbore. Boli vypracované aj konkrétne správy a analýza, ako aj štvrťročné účtovné závierky vrátane proaktívnej prognózy výsledku hospodárenia na konci roka, ktoré umožnili podrobné monitorovanie činností v oblasti poplatkov a platieb.

Pokiaľ ide o plánovanie, agentúra pripravila obchodný plán na päť rokov, ktorý schválila správna rada. V rámci ročného cyklu plánovania agentúry je tento dokument základom pre vypracovanie ročného rozpočtového a pracovného programu a viacročného plánu stavu zamestnancov. Osobitné úsilie sa vynaložilo na zjednodušenie dokumentov, najmä prostredníctvom zníženia ich množstva a snahy o stručnosť. Zvláštna pozornosť bola venovaná vymedzeniu cieľov podľa metódy SMART a ďalšiemu zlepšovaniu všetkých výpočtov týkajúcich sa zdrojov na základe prevádzkových odhadov pracovného zaťaženia, ako aj kľúčových ukazovateľov výkonnosti.

Dosiahlo sa zlepšenie v rôznych ďalších oblastiach: komunikácia v rámci agentúry (organizácia finančných dní s prevádzkovými riaditeľstvami), systém účtovníctva (najmä nákladové účtovníctvo umožňujúce správu rozpočtu a nákladov podľa jednotlivých činností a projektov), rámec finančných predpisov (agentúra podala návrhy na revíziu a zjednodušenie účtovných a finančných predpisov, ktoré sa ďalej prediskutujú s Európskou komisiou) a zjednodušenie administratívy.

Právne služby

Právne oddelenie aktívne prispelo k dosiahnutiu výsledkov v oblasti tvorby predpisov.

Okrem toho právne oddelenie poskytovalo podporu technickým/prevádzkovým činnostiam agentúry, ako napríklad v súvislosti s uplatňovaním článku 1 ods. 2 základného nariadenia a so zavedením ustanovení článku 83bis Chicagskeho dohovoru do systému EÚ a v súvislosti s vypracovaním potrebného zmluvného rámca na zabezpečenie zachovania preukazov spôsobilosti testovacích pilotov EASA.

Oddelenie v úzkej spolupráci s prevádzkovými riaditeľstvami a externými právnymi zástupcami sústavne koordinuje reakcie agentúry na požiadavky orgánov vyšetrujúcich nehody a právnych orgánov. Oddelenie okrem toho pri príležitosti piateho európskeho dňa ochrany údajov spustilo svoju internú webovú stránku DPO (úradníka na ochranu údajov) a venovalo sa rôznym otázkam týkajúcim sa ochrany údajov, napríklad v súvislosti s elektronickou komunikáciou, disciplinárnymi konaniami, pravidlami kamerového systému (CCTV) alebo registráciou žiadateľov v systéme SAP.

Oddelenie spolupracovalo s pracovnou skupinou ICAO pre ochranu bezpečnostných informácií ako súčasť a v úlohe vedúceho delegácie EÚ a v roku 2011 predsedalo Právnej sieti medzi agentúrami.

Komunikácia

V roku 2011 bolo vytvorených niekoľko významných nástrojov vnútornej komunikácie. Intranetová stránka agentúry prešla úplnou zmenou a teraz disponuje lepšími možnosťami navigácie a vyhľadávania na uľahčenie výmeny informácií. Týždenný bulletin o činnosti agentúry EASA a prehľad dennej tlače sú v súčasnosti k dispozícii všetkým zamestnancom.

Agentúra EASA publikovala tlačové správy k témam, ako sú harmonizované predpisy pre obmedzenie letového času, ako aj špeciálne vydanie správ agentúry EASA, osvedčenie TP

400, motora lietadla Airbus A400M a osvedčenie lietadla Boeing 787. Agentúra EASA bola tiež zapojená do riešenia žiadosti Zúčtovacieho úradu vlády Spojených štátov týkajúcej sa osvedčovania kompozitného materiálu.

Zorganizovaný bol veľký počet rozhovorov, ktoré pracovníci EASA poskytli televízii, rozhlasu a tlači na témy, ako je nehoda letu Air France 447 a činnosť v oblasti tvorby predpisov týkajúcich sa obmedzení letového času.

Bol zavedený nový nástroj, portál na výmenu informácií medzi úradmi NAA a agentúrou EASA, ku ktorému majú prístup všetci zástupcovia oddelenia komunikácie agentúry EASA a európskych úradov NAA.

Agentúra v roku 2011 vydala externé publikácie, ako sú: všeobecná brožúra agentúry „Prečo je letectvo bezpečné“, Výročný prehľad o bezpečnosti za rok 2010, Výročná všeobecná správa za rok 2010, Kniha faktov 2005 - 2010, súbor publikácií pre Európsku skupinu pre bezpečnosť vrtuľníkov (EHST) a Európsku skupinu pre bezpečnosť všeobecného letectva, novinky EASA 6, 7, 8 a 9.

Ľudské zdroje

Ku koncu roka 2011 EASA zamestnávala 574 dočasných zamestnancov (TA), o 50 viac ako rok predtým. Navyše bolo v EASA zamestnaných 57 zmluvných zamestnancov (CA) a 11 vyslaných národných expertov (SNE). V priebehu roka 2011 EASA uzavrela 85 nových pracovných zmlúv, pričom z rozličných dôvodov (odstúpenie, koniec zmluvy, odchod do dôchodku, prepustenie) agentúru opustilo 28 pracovníkov. To viedlo k čistému zvýšeniu počtu pracovníkov o 57. V externých alebo interných výberových konaniach uspelo 27 pracovníkov.

Agentúra zverejnila 63 pracovných ponúk na 69 voľných pracovných miest a uskutočnila 60 výberových konaní, ktorým zodpovedalo 70 pracovných miest. Prišlo približne 4 145 žiadostí a uskutočnila sa viac ako 525 pohovorov.

Nové zmluvy uzavreté v roku 2011 (TA/CA/SNE)	85
Pracovníci, ktorí odišli v roku 2011 (TA/CA/SNE)	28
Čistý nárast počtu pracovníkov za rok 2011 (TA/CA/SNE)	57
Pracovné ponuky uverejnené v roku 2011 (TA/CA/SNE)	63
Úspešní interní kandidáti (TA)	27

Okrem už prijatých nových pracovníkov ďalší 16 kandidáti na pozíciu dočasných zamestnancov (TA) prijali ponuku na zamestnanie a nastúpia na svoje miesta počas prvých mesiacov roka 2012. Podrobnosti o počte zamestnancov a o demografii agentúry za rok 2011 sú uvedené v **prílohe 5**.

V rámci postupu hodnotenia a rekvalifikácie dostalo 109 pracovníkov návrh na rekvalifikáciu, z ktorých 83 sa skutočne rekvalifikovalo po splnení podmienok článku 45 ods. 2 (znalosť tretieho jazyka EÚ na úrovni B2). Rok 2011 bol druhým rokom, keď boli rekvalifikovaní aj zmluvní zamestnanci.

Bol dokončený prvý prieskum motivácie pracovníkov prostredníctvom subdodávateľa Ipsos Loyalty GmbH, pričom jeho správa bola v 1. štvrtroku 2011 sprístupnená všetkým pracovníkom. Nasledovali prezentácie pre všetky riaditeľstvá a v 1. štvrtroku 2012 bol usporiadaný seminár so všetkými riaditeľmi a vedúcimi oddelení s cieľom prediskutovať výsledky a vypracovať plán opatrení. Druhý prieskum medzi pracovníkmi (formou „pulse check“ - prieskum nálady) sa začne v 1. štvrtroku 2012.

V 1. štvrťroku 2011 sa uskutočnil prieskum všetkých dostupných odborných poznatkov pracovníkov agentúry EASA v oblasti letectva a podľa plánu sa bude priebežne aktualizovať. Všetci noví pracovníci sa musia pri nástupe do zamestnania v agentúre EASA prieskumu zúčastniť.

V 4. štvrťroku 2011 agentúra začala svoj prvý prieskum medzi dotknutými subjektmi uskutočnený v rámci interného procesu s cieľom zistiť očakávania a posúdiť spokojnosť interných dotknutých subjektov oddelenia ľudských zdrojov. Výsledok v 1. štvrťroku 2012 ukázal, že na tomto prieskume sa zúčastnil vysoký počet pracovníkov a že celková úroveň spokojnosti, pokiaľ ide o procesy oddelenia ľudských zdrojov, predstavuje 72 %. Tento výsledok bol povzbudivý a z pripomienok vyplynulo, že táto iniciatíva bola vítaná.

Všeobecné a technické školenia

Všeobecné školenia

Čo sa týka riadenia a rozvoja zamestnancov, agentúra zorganizovala a zabezpečila 322 všeobecných školiacich kurzov (z toho 103 jazykových kurzov a jazykových skúšok) s celkovým počtom 1 709 účastníkov (z toho 594 účastníkov jazykových kurzov/skúšok). Na doplnenie jazykovej výučby v triedach bola v júni 2011 všetkým pracovníkom sprístupnená platforma elektronického vzdelávania. Okrem toho po dokončení konfigurácie nástroja na riadenie školení (ELG – EASA Learning Gateway) bol tento nástroj v septembri zavedený a sprístupnený všetkým pracovníkom.

Výsledkom podpisov zmlúv s novými poskytovateľmi školení na konci roka 2010 boli viaceré aktivity zamerané na upevňovanie kolektívu, ako aj všeobecné a špeciálne prispôbené kurzy zamerané na zvyšovanie medzikultúrneho povedomia. Cieľom je vytvoriť základ pre iniciatívy rozvoja tímovej kultúry v rámci EASA a vybudovať informovanosť o multikultúrnych aspektoch v rámci každodenných pracovných vzťahov.

Školenie riadenia zabezpečil nový poskytovateľ, Cognos International, ktorý úspešne zaškolil celkovo 83 vedúcich pracovníkov EASA s priemernou účasťou vyše 90 %. Pre nových hodnotiteľov bolo tradične zabezpečené školenie zamerané na hodnotenie zručností. Bola zaznamenaná pozitívna spätná väzba a živý záujem o takéto iniciatívy v oblasti riadenia.

S cieľom splniť normy v oblasti bezpečnostnej ochrany a bezpečnosti v priestoroch agentúry bola zavedená politika bezpečnosti a ochrany zdravia na pracovisku, program prvej pomoci bol začlenený do katalógu všeobecných školení a vykonala sa úplná bezpečnostná kontrola všetkých prenosných zariadení.

Technické školenia

S cieľom splniť rastúce požiadavky na aktuálne a ad hoc školenia sa v roku 2011 uskutočnili tieto opatrenia:

- uverejňovanie katalógov kurzov technických školení na webovej stránke agentúry EASA pre úrady NAA, odvetvie, medzinárodné úrady NAA a akademické inštitúcie s cieľom zlepšiť viditeľnosť a využívanie registrácie na jednom mieste,
- uverejňovanie čoraz väčšieho počtu kurzov elektronického vzdelávania vrátane dohody o bezpečnosti medzi EÚ a USA, ARIS a IORS,
- vymieňanie osvedčených postupov s úradmi NAA prostredníctvom zasadnutí Skupiny pre iniciatívu pre spoločné vzdelávacie potreby (CTIG) a účasť na seminároch o dodržiavaní noriem a tvorbe predpisov,

- dokončenie všeobecnej inventúry technických knižničných zdrojov a obnova publikácií o hlavných normách a elektronického prístupu,
- školenie o novej platforme elektronického skúšania v rámci ELG pre organizácie a úrady NAA.

Medzi hlavné úspechy v roku 2011 patrí:

- zvýšenie počtu poskytovateľov elektronického vzdelávania na 43 vrátane 13 úradov NAA členských štátov,
- nová ponuka na 4 roky zahŕňajúca 17 častí zákazky,
- zavedenie systému ELG agentúry EASA pre riadenie školení a pre platformu elektronického vzdelávania s presunom celej databázy na vlastné servery agentúry,
- prijatie nových výučbových technológií na uspokojenie rozširujúcej sa základne záujemcov,
- vypracovanie a dodanie špecializovaných kurzov zameraných na: CS-23, CS-27/29, hodnotiteľov FSTD, dohodu o bezpečnosti medzi EÚ a USA, ARIS, systém ELG, databázu SAFA a systém IORS,
- uverejnenie programu školení na rok 2012 (december 2011).

Činnosť v oblasti školení bola v roku 2011 takáto:

Odborné školenia	78
Kurzy	40
Účastníci z EASA	495
Účastníci z NAA	235

Informačné služby

V oblasti obchodných aplikácií boli pre podniky zabezpečené dva strategické projekty: SAFA (program hodnotenia bezpečnosti zahraničných lietadiel) a IORS (vnútorný systém hlásenia udalostí), ako aj nástroj školení určený na interné aj externé školenia.

Okrem toho sa začala analýza ďalšieho strategického projektu TCO (prevádzkovatelia z tretích krajín) s predpokladaným dátumom zavedenia v roku 2012.

Súbežne sa poskytovala sústavná podpora údržbe a zlepšovaniu niektorých aplikácií v oblasti hlavnej činnosti, ako sú AWD (príkazy na zachovanie letovej spôsobilosti), CRT (nástroj pripomienok a odpovedí) a systém HR. Bol začatý projekt pokročilého riadenia údajov s cieľom zabezpečiť harmonizáciu, ako aj jednotlivé zdroje základných informácií v rámci interne vyvinutých obchodných aplikácií, ako aj v systéme SAP.

V oblasti systému plánovania podnikových zdrojov (ERP) agentúra pokračovala v optimalizácii nástroja SAP pridávaním doplnkových vlastností a vyladením zavedených funkcií. Bol dokončený základ a analýza pre ďalšie rozšírenia, ktoré zahŕňajú aplikáciu Flexitime a webový portál pre žiadateľov, a ich zavedenie je plánované na rok 2012.

Na strane infraštruktúry sa začalo s prípravou na zabezpečovanie hlavných IT služieb agentúrou EASA v dátovom centre ECDC (agentúra EÚ so sídlom v Štokholme), pričom dátum jeho realizácie je plánovaný na rok 2012.

Agentúra takisto úspešne prešla na program MS Office 2010 a v roku 2012 plánuje prejsť na operačný systém Windows 7.

Administratívne služby

Správa zariadení

V Bruseli boli otvorené dočasné kancelárie a určili sa trvalé priestory na adrese Avenue de Cortenbergh 100. V čase zostavovania tohto dokumentu pracovníci pridelení do Bruselu vykonávali svoju činnosť, pričom v zariaďovaní sa naďalej pokračuje.

Riadenie cestovania

S cieľom riešiť otázku cestovných nákladov sa zaviedla zrevidovaná cestovná politika vrátane politiky najlepšej dostupnej sadzby. Výsledky sa posúdia začiatkom roka 2012. Časy spracovania žiadostí o úhradu výdavkov zostali bez navýšenia personálu rovnaké aj napriek tomu, že objem cestovania vzrástol o 14 %.

Prílohy

- **Príloha 1:**   **Vyhlásenie povoľujúceho úradníka o vierohodnosti**
- **Príloha 2:**   **Štúdie a výskumné projekty v roku 2011**
- **Príloha 3:**   **Rozhodnutia, stanoviská a oznámenia NPA za rok 2011**
- **Príloha 4:**   **Finančné výsledky agentúry v roku 2010 (plnenie rozpočtu EASA)**
- **Príloha 5:**   **Postupy obstarávania, ktoré sa začali a/alebo boli dokončené v roku 2011**
- **Príloha 6:**   **Údaje o zamestnancoch a demografia**
- **Príloha 7:**   **Kľúčové ukazovatele výkonu**
- **Príloha 8:**   **Správna rada EASA**
- **Príloha 9:**   **Zoznam skratiek**

Príloha 1: Vyhlásenie povoľujúceho úradníka o vierohodnosti

Podpísaný Patrick Goudou, výkonný riaditeľ Európskej agentúry pre bezpečnosť letectva, na základe právomoci povoľujúceho úradníka:

- vyhlasujem, že informácie, ktoré sa nachádzajú v tejto správe, poskytujú pravdivý a objektívny obraz⁸.

- Vyhlasujem, že som získal primerané ubezpečenie, že prostriedky určené na činnosti uvedené v tejto správe boli použité na plánovaný účel a v súlade so zásadou správneho finančného hospodárenia a že zavedené kontrolné postupy poskytujú potrebné záruky týkajúce sa zákonnosti a správnosti uskutočnených transakcií.

Toto primerané ubezpečenie sa zakladá na mojom vlastnom úsudku a na dostupných informáciách, ako je napríklad výročná správa o vnútornej kontrole a poznatky získané z poslednej správy Útvaru pre interný audit a zo správ Dvora audítorov za predchádzajúce roky pred vydaním tohto vyhlásenia.

- Potvrdzujem, že nemám informácie o ničom, čo sa neuvádza v správe, čo by mohlo poškodiť záujmy agentúry.

- Potvrdzujem, že po audite vykonanom Útvarom pre vnútorný audit (IAS) boli prijaté primerané opatrenia s cieľom vykonať hlavné formulované odporúčania.

Patrick Goudou
výkonný riaditeľ Európskej agentúry pre bezpečnosť letectva

---

⁸Pravdivý a objektívny obraz v tejto súvislosti znamená spoľahlivý, úplný a správny obraz o situácii.

Príloha 2: Štúdie a výskumné projekty v roku 2011

V roku 2011 sa agentúra po úspešnom priebehu výberového konania rozhodla financovať týchto 15 projektov, každý v trvaní 6 až 15 mesiacov, s celkovým rozpočtom v mil. EUR (1,263 mil. EUR na BL3903 + 480 tis. EUR na BL3600) :

• CODAMEIN II - Tupý náraz (vysoko energetický) na kompozitné panely - rozšírenie prvého projektu
• FUAD – Protinámrazové prísady do paliva pre civilné prúdové lietadlá
• HELMGOP - Optimalizácia výkonnosti pri úniku oleja z hlavnej prevodovky vrtuľníka
• HFOD - Štúdia tolerancie poškodenia vrtuľníka cudzím predmetom (chvostový rotor)
• HDVE - Let vrtuľníka v zhoršených podmienkach viditeľnosti
• HighIWC - Obsah zmrznutej vody v oblakoch vo vysokých nadmorských výškach
• MULCORS - Použitie viacjadrových procesorov v lietadlových systémoch
• NGW - Detekcia veterných nárazov v blízkosti zeme
• RECAT – Prehľad navrhovaných zmien kategorizácie lietadiel a minimálnych odstupov používaných na oddelenie turbulencie vzdušného prúdu
• SHARDELD - Bezpečnostné dôsledky súvisiace s používaním nástrojov na vývoj hardvéru pre programovateľný lietadlový elektronický hardvér
• SISA - Lepšie určenie rozsahu zásady „vidieť a vyhnúť sa“, ktorá sa využíva vo všeobecnom letectve
• WATUS-II - Oddelenie turbulencie vzdušného prúdu za novým veľkým lietadlom – rozšírenie pôvodnej štúdie
• SEBED-II - Znehodnotenie bezpečnostného pásu, rozšírenie pôvodného projektu o ďalšie testy
• Zariadenie na meranie sústavného trenia (CFME) - použitie na znečistených povrchoch
• SAMPLE III: Konkrétne problémy lietadla SC-2

V roku 2011 agentúra dostala a prijala záverečné správy pre tieto projekty:

• CODAMEIN: Metrika a kontrola poškodenia kompozitného materiálu (hrozba vysoko energetického tupého nárazu)
• WAFCOLT: Vlastnosti vody v palive v podmienkach nízkej teploty
• SEBED: Znehodnotenie bezpečnostného pásu
• SOMCA: Bezpečnostné dôsledky vo vykonávaní analýzy krytia softvérového modelu
• WATUS: Oddelenie turbulencie vzdušného prúdu za veľkým lietadlom
• RECAT – Prehľad navrhovaných zmien kategorizácie lietadiel a minimálnych odstupov používaných na oddelenie turbulencie vzdušného prúdu

Tieto správy sú k dispozícii na nahliadnutie a prevzatie na webovej stránke výskumu agentúry.⁹

⁹Pozri <http://easa.europa.eu/safety-and-research/research-projects/reports.php> .

Príloha 3: Rozhodnutia, stanoviská a oznámenia NPA za rok 2011

Rozhodnutia

Rozhodnutie	Číslo úlohy	Predmet
Rozhodnutie 2011/001/R	ATM.002	Zavedenie softvéru ACAS II verzia 7.1, aktualizácia AMC-20
Rozhodnutie 2011/002/R	M.022	Zmeny a doplnenia materiálu AMC k časti M, doplnenie textu k AMC M.A.706 písm. e) bod 2: zmena AMC M.A. 706 písm. e) bodu 2
Rozhodnutie 2011/004/R	25.037 (a)	Avionika - harmonizácia revidovanej úlohy 25.1322/AMC o výstrahe letovej posádky a AMC 25-11 o systémoch elektronického zobrazovania v koordinácii s HF HWG
Rozhodnutie 2011/005/R	MDM.032 (e)	Rozhodnutie o nových CS-LSA
Rozhodnutie 2011/006/R	21.059	Ochrana životného prostredia – klasifikácia zmien typovej konštrukcie
Rozhodnutie 2011/008/R	66.026	Príloha 1: Typové klasifikácie lietadiel pre preukaz spôsobilosti na údržbu lietadiel podľa časti 66
Rozhodnutie 2011/010/R	21.018	Zlepšenie GM k 21A.101
Rozhodnutie 2011/011/R	145.022	Kontrola zmluvných pracovníkov údržby (prg. 145.A30)
Rozhodnutie 2011/012/R Rozhodnutie 2011/013/R	31.003	Voľné plynové balóny - vypracovanie certifikačných špecifikácií pre voľné plynové balóny (CS-31GB)
Rozhodnutie 2011/014/R	OPS.089	Riadenie leteckých operácií podľa A-NPA so známym alebo predpovedaným znečistením sopečnými oblakmi
Rozhodnutie 2011/015/R	FCL.001	AMC a GM časť MED
Rozhodnutie 2011/016/R	FCL.001	AMC a GM časť FCL
Rozhodnutie 2011/017/R	ATM.022	Vypracovanie AMC/GM pre bezpečnostné kľúčové ukazovatele výkonnosti (SKPI) (vykonávacie predpisy týkajúce sa výkonnosti v oblasti ATM)

Stanoviská

Stanovisko	Číslo úlohy	Predmet
Stanovisko č. 1/2011	MDM.032 (e)	Postup ELA a štandardné zmeny a opravy
Stanovisko č. 3/2011	FCL.001 / OPS.001	Požiadavky na úrady a požiadavky na organizácie
Stanovisko č. 2/2011	FCL.001	Kvalifikácia palubných sprievodcov a súvisiace potvrdenia
Stanovisko č. 4/2011	OPS.001 (a)	Vykonávacie predpisy pre leteckú prevádzku
Stanovisko č. 5/2011	ATM.001 (a)	Požiadavky na poskytovanie leteckých navigačných služieb
Stanovisko č. 6/2011	BR.008	Vykonávanie zmien a doplnení CAEP 8
Stanovisko č. 7/2011	21.039 (a)	Údaje o prevádzkovej spôsobilosti

Oznámenia o návrhu zmien a doplnení (NPA)

NPA	Číslo úlohy	Predmet
NPA 2011-01	31.003-004	CS pre „voľné plynové balóny (CS-31GB)“ a „teplovzdušné balóny (CS-31HB)“
NPA 2011-02	ATM.001	SERA Časť B
NPA 2011-03	25.058	Osvedčovanie veľkých lietadiel v podmienkach námrazy
NPA 2011-04	E.009	Osvedčovanie turbínových motorov v podmienkach námrazy
NPA 2011-05	OPS.004	Prevádzkovatelia z tretích krajín
NPA 2011-06 (A-NPA)	OPS.089	Konzultácia k dokumentu skupiny IVATF ICAO o riadení leteckých operácií so známym alebo predpovedaným znečistením sopečnými oblakmi
NPA 2011-07	66.026	Typová kvalifikácia lietadiel pre časť 66 AML
NPA 2011-08	BR.008, 34.002 a 36.006	Vykonávanie zmien a doplnení CAEP-8
NPA 2011-09	25.070	Začlenenie všeobecných SC a AMC CRI do CS-25
NPA 2011-10	21.039 (f)	CS-CC (palubní sprievodcovia)
NPA 2011-11	21.039 (c)	CS-MMEL (hlavný zoznam minimálneho vybavenia)
NPA 2011-12	ETSO.008	Systematické posúdenie a transponovanie existujúcich noriem FAA TSO pre časti a zariadenia do schválení ETSO agentúry EASA
NPA 2011-13	25.055	Ochrana veľkých lietadiel pred nízkou hladinou paliva a vyčerpaním paliva
NPA 2011-14	MDM.071	Halón – aktualizácia CS s cieľom splniť predpisy EÚ
NPA 2011-15	MDM.038 - (RMT.0239)	Nezáväzné usmernenia k obmedzeniam TBO (časov medzi opravami)
NPA 2011-16	FCL.008 (RMT 0198-	Kvalifikácia na let za meteorologických podmienok na let podľa

	0199)	prístrojov
NPA 2011-17	MDM.089 (RMT.0364)	Sopečný popol
NPA 2011-18	ATM.022	Bezpečnostné KPI
NPA 2011-19	M.027	Monitorovanie zachovania letovej spôsobilosti lietadiel
NPA 2011-20	ADR.001, 002 a 003	ADR

Príloha 4: Finančné výsledky agentúry v roku 2011 (plnenie rozpočtu EASA) ¹⁰**4.1. Predbežná bilancia rozpočtového hospodárenia v roku 2011** (Všetky údaje sú v tisíckach EUR).

Rozpočtové účty poskytujú podrobný obraz o plnení rozpočtu. Založené sú na upravenom princípe hotovostného účtovníctva.

PRÍJMY	2011	2010
Dotácia Komisie (na prevádzkový rozpočet - hlava 1, 2 a 3 - agentúry)	35 192	35 025
Fondy Phare z Komisie	946	515
Ďalšie príspevky a financovanie prijaté prostredníctvom Komisie	1 525	962
Príjem z poplatkov	72 000	68 260
Iné príjmy	1 308	802
PRÍJMY SPOLU (a)	110 949	105 564
VÝDAVKY		
Hlava I: Zamestnanci	57 911	56 215
Hlava II: Administratívne výdavky	13 871	13 919
Hlava III: Prevádzkové výdavky okrem pripísaných príjmov z poplatkov a platieb	51 442	52 654
Pripísané príjmy prenesené z poplatkov a platieb	26 281	21 230
VÝDAVKY SPOLU (b)	149 505	144 018
VÝNOS ZA ROZPOČTOVÝ ROK (a-b)	- 38 556	- 38 454
Stornovanie nevyužitých platobných prostriedkov prenesených z predchádzajúceho roka	2 526	1 101
Úprava pre prenesenie prostriedkov z predchádzajúceho roka dostupných k 31.12. vyplývajúcich z pripísaných príjmov	36 350	38 934
Kurzové rozdiely za rok (zisk + / strata -)	- 13	- 16
ZOSTATOK VÝNOSOV ZA ROZPOČTOVÝ ROK	306 2	1 565
Bilancia rok N-1	1 565	1 083
Pozitívna bilancia od roku N-1 uhradená v roku N Komisii	- 1 565	- 1 083
Výsledok používaný na stanovenie súm vo všeobecnom účtovníctve	306 2	1 565
Príspevok Komisie – agentúra registruje vzniknutý príjem a Komisia vzniknutý výdavok	34 885	33 460
Predfinancovanie, ktoré zostáva otvorené na uhradenie agentúrou Komisii v roku N+1	306 2	1 565
Nie je zahrnuté v presune rozpočtu:		
Úrok vytvorený do 31/12/N na dotačných prostriedkoch Komisie a ktorý sa má uhradiť Komisii (záväzok)	59 217	49 734

¹⁰ Doručenie záverečnej správy Európskeho dvora audítorov o účtovnej závierke agentúry EASA za rok 2010 sa očakáva v júni 2010.

V roku 2011 využila agentúra len nediferencované rozpočtové prostriedky.

Celková spotreba viazaných rozpočtových prostriedkov dosiahla 149,506 mil. EUR (144,018 mil. EUR v r. 2010), z ktorých bolo 121,966 mil. EUR (122,271 mil. EUR v r. 2010) viazaných a 27,539 mil. EUR (21,747 mil. EUR v r. 2010) úverových prostriedkov z pripísaných príjmov bolo automaticky prenesených podľa ustanovenia článku 10 rozpočtových pravidiel agentúry EASA.

Celková spotreba platobných prostriedkov dosiahla sumu 149,506 mil. EUR (144,018 mil. EUR v roku 2010), z čoho 93,917 mil. EUR (95,884 mil. EUR v roku 2010) bolo uhradených a 55,588 mil. EUR (48,134 mil. EUR v roku 2010) sa automaticky prenieslo (28,049 mil. EUR na záväzky a 27,539 mil. EUR na úverové prostriedky z pripísaných príjmov).

Rozpočtové prostriedky z príjmov pripísaných vo výške 27,539 mil. EUR, ktoré boli prenesené automaticky, pozostávajú z externých pripísaných príjmov z poplatkov vo výške 26,281 mil. EUR a z iných pripísaných príjmov vo výške 1,258 tis. EUR.

Prostriedky zodpovedajúce viazaným príjmom vo výške 1,233 mil. EUR na ďalšie poskytovanie technickej pomoci a pokračovanie projektov spolupráce s tretími krajinami boli v konečnom rozpočte na rok 2011 schválené. Spolu so sumami prenesenými z roku 2010 boli celkom k dispozícii prostriedky vo výške 1,444 mil. EUR, z ktorých 422 000 EUR bolo viazaných a 1,022 mil. EUR rozpočtových prostriedkov sa automaticky prenieslo do roku 2012.

Snaha o prísne sledovanie rozpočtu v priebehu finančného roka prispela k vysokému plneniu rozpočtu na úrovni 98,80 %.

4.2. Predbežné plnenie rozpočtu za rok 2011 (Všetky údaje sú v tisíckach EUR).

	2011		2010	
HLAVA I – Výdavky na zamestnancov				
	Platby	Závazok	Platby	Závazok
Rozpočtové prostriedky - C1+R0+C4+C5(1)	58 658	58 658	56 288	56 288
Viazané	0	57 911	0	56 214
Vyplatené	57 212	0	55 429	0
Automatické prenosy	699	0	786	0
Celkové výdavky/závazky (2)	57 911	57 911	56 215	56 214
Rozpočtové prostriedky prenesené z pripísaných príjmov (3)	0	0	0	1
Zrušené	747	747	73	73
% použité na rozpočtové prostriedky (2+3)/(1)	98,73 %	98,73 %	99,87 %	99,87 %
HLAVA II – Administratívne výdavky				
Rozpočtové prostriedky - C1+R0+C4+C5(1)	14 359	14 359	14 102	14 102
Viazané	0	13 871	0	13 919
Vyplatené	9 931	0	10 357	0
Automatické prenosy	3 940	0	3 563	0

Neautomatické prenosy	0	0	0	0
Celkové výdavky/závazky (2)	13 871	13 871	13 919	13 919
Rozpočtové prostriedky prenesené z pripísaných príjmov (3)	0	0	0	0
Zrušené	488	488	183	183
% used on budget appropriation (2+3)/(1)	96,60 %	96,60 %	98,70 %	98,70 %
HLAVA II – Prevádzkové výdavky				
Rozpočtové prostriedky - C1+R0+C4+C5(1)	78 300	78 300	74 038	74 038
Viazané	0	50 184	0	52 138
Vyplatené	26 774	0	30 098	0
Automatické prenosy	50 949	0	43 786	0
Neautomatické prenosy	0	0	0	0
Celkové výdavky/závazky (2)	77 723	50 184	73 884	52 138
Rozpočtové prostriedky prenesené z pripísaných príjmov (3)	0	27 539	0	21 746
Zrušené	577	577	154	154
% použité na rozpočtové prostriedky (2+3) /(1)	99,26 %	99,26 %	99,79 %	99,79 %
SPOLU				
Rozpočtové prostriedky - C1+R0+C4+C5(1)	151 318	151 318	144 428	144 428
Viazané	0	121 966	0	122 271
Vyplatené	93 917	0	95 884	0
Automatické prenosy	55 588	0	48 134	0
Neautomatické prenosy	0	0	0	0
Celkové výdavky/závazky (2)	149 506	121 966	144 018	122 271
Rozpočtové prostriedky prenesené z pripísaných príjmov (3)	0	27 539	0	21 747
Zrušené	1 812	1 812	410	410
% použité na rozpočtové prostriedky (2+3) /(1)	98,80 %	98,80 %	99,72 %	99,72 %

4.3. Predbežná bilancia výnosov z hospodárenia v roku 2011 (Všetky údaje sú v tisíckach EUR).

Finančné vyhlásenia ukazujú všetky poplatky a príjmy za finančný rok na základe pravidiel účtovníctva založeného na rozlíšení, ktoré je v súlade s účtovnými pravidlami EK.

4.3.1. Celkové príjmy z poplatkov a platieb a z dotácií

	2011	2010
PREVÁDZKOVÉ PRÍJMY		
Poplatky a platby	69 419	77 374
Príspevok subjektov ES	35 607	33 725
Náhrada výdavkov	573	417
Ďalšie	-	399
Príspevok krajín EZVO	980	962
SÚČET PREVÁDZKOVÝCH PRÍJMOV	106 579	112 079
PREVÁDZKOVÉ VÝDAVKY		
Výdavky na zamestnancov	- 55 799	- 53 023
Budovy a súvisiace výdavky	- 7 794	- 8 187
Iné výdavky	- 5 769	- 7 088
Amortizácia a odpisy	- 3 152	- 3 670
Činnosti zabezpečované externe a dodávateľsky	- 30 287	- 36 016
SÚČET PREVÁDZKOVÝCH VÝDAVKOV	- 102 802	- 107 984
PREBYTOK (DEFICIT) Z PREVÁDZKOVÝCH ČINNOSTÍ	3 778	4 094
NEPREVÁDZKOVÉ PRÍJMY (VÝDAVKY)		
Úroky prijaté od tretích strán	598	413
Úroky a platby zaplatené tretím stranám	- 69	- 96
PREBYTOK (DEFICIT) Z NEPREVÁDZKOVÝCH ČINNOSTÍ	528	317
PREBYTOK (DEFICIT) Z BEŽNÝCH ČINNOSTÍ	4 306	4 411
PREBYTOK (DEFICIT) Z MIMORIADNYCH ČINNOSTÍ	-	0
ČISTÝ PREBYTOK ZA OBDOBIE	4 306	4 411

4.3.2. Iba poplatky a platby

	2011	2010
PREVÁDZKOVÉ PRÍJMY		
Poplatky a platby	69 419	77 374
Príspevok subjektov ES	-	-
Náhrada výdavkov	242	252
Ďalšie	-	-
Príspevok krajín EZVO	-	-
SÚČET PREVÁDZKOVÝCH PRÍJMOV	69 661	77 626
PREVÁDZKOVÉ VÝDAVKY		
Výdavky na zamestnancov	- 33 190	- 32 264
Budovy a súvisiace výdavky	- 4 657	- 5 091
Iné výdavky	- 3 384	- 4 347
Amortizácia a odpisy	- 1 993	- 2 949
Činnosti zabezpečované externe a dodávateľsky	- 22 851	- 27 145
SÚČET PREVÁDZKOVÝCH VÝDAVKOV	- 66 076	- 71 796
PREBYTOK (DEFICIT) Z PREVÁDZKOVÝCH ČINNOSTÍ	3 585	5 830
NEPREVÁDZKOVÉ PRÍJMY (VÝDAVKY)		
Úroky prijaté od tretích strán	598	413
Úroky a platby zaplatené tretím stranám	- 41	- 64
PREBYTOK (DEFICIT) Z NEPREVÁDZKOVÝCH ČINNOSTÍ	557	349
PREBYTOK (DEFICIT) Z BEŽNÝCH ČINNOSTÍ	4 142	6 179
PREBYTOK (DEFICIT) Z MIMORIADNYCH ČINNOSTÍ	-	-
ČISTÝ PREBYTOK ZA OBDOBIE	4 142	6 179

4.3.3 Iba dotácie

	2011	2010
PREVÁDZKOVÉ PRÍJMY		
Poplatky a platby	-	-
Príspevok subjektov ES	35 607	33 725
Náhrada výdavkov	331	165
Ďalšie	-	399
Príspevok krajín EZVO	980	962
SÚČET PREVÁDZKOVÝCH PRÍJMOV	36 919	34 453
PREVÁDZKOVÉ VÝDAVKY		
Výdavky na zamestnancov	- 22 609	- 20 759
Budovy a súvisiace výdavky	- 3 137	- 3 097
Iné výdavky	- 2 385	- 2 741
Amortizácia a odpisy	- 1 159	- 720
Činnosti zabezpečované externe a dodávateľsky	- 7 436	- 8 871
SÚČET PREVÁDZKOVÝCH VÝDAVKOV	- 36 725	- 36 188
PREBYTOK (DEFICIT) Z PREVÁDZKOVÝCH ČINNOSTÍ	193	- 1 736
NEPREVÁDZKOVÉ PRÍJMY (VÝDAVKY)	-	-
Úroky prijaté od tretích strán	-	-
Úroky a platby zaplatené tretím stranám	29	- 32
PREBYTOK (DEFICIT) Z NEPREVÁDZKOVÝCH ČINNOSTÍ	29	- 32
	-	
PREBYTOK (DEFICIT) Z BEŽNÝCH ČINNOSTÍ	164	- 1 768
PREBYTOK (DEFICIT) Z MIMORIADNYCH ČINNOSTÍ	-	
ČISTÝ PREBYTOK ZA OBDOBIE	164	- 1 768

Príloha 5: Postupy obstarávania, ktoré sa začali a/alebo boli dokončené v roku 2011

STAV	
	DOKONČENÉ
	ZRUŠENÉ (po začatí postupu)

D	Typ kona nia	Ref.	Číslo časti zákazky	Názov zmluvy	Typ zmluvy	Ref. č. zmluvy	Úspešný účastník obstarávania	Celková (max.) hodnota	Podpis zmluvy	STAV
E	OP	EASA.2010.OP.06		CODAMEIN – Metrika a kontrola poškodenia kompozitného materiálu	Priama	EASA.2010.C13	Bishop GmbH	175 000,00 EUR	03/01/2011	DOKONČENÉ
F	OP	EASA.2010.OP.09	1. časť zákazky	Kancelárske potreby - Büromaterial und Zubehör, Papier	Rámcová	EASA.2011.FC01	Lyreco GmbH Deutschland	600 000,00 EUR	09/03/2011	DOKONČENÉ
E	OP	EASA.2010.OP.15		Elektronické vzdelávanie v oblasti cudzích jazykov	Rámcová	EASA.2011.FC02	Digital publishing	250 000,00 EUR	11/04/2011	DOKONČENÉ
E	OP	EASA.2010.OP.15		Elektronické vzdelávanie v oblasti cudzích jazykov	Rámcová	EASA.2011.FC03	Auralog	250 000,00 EUR	18/04/2011	DOKONČENÉ
E	OP	EASA.2010.OP.22		WATUS - Dokumentácia o bezpečnosti v súvislosti s oddelením turbulencie vzdušného prúdu za veľkým lietadlom	Priama	EASA.2010.C14	Stichting Nationaal Lucht-en Ruimtevaartlaboratorium (NLR)	65 000,00 EUR	03/02/2011	DOKONČENÉ
E	OP	EASA.2010.OP.21		SEBED - Znehodnotenie bezpečnostného pásu	Priama	EASA.2010.C21	Konzorcium medzi MIRA Ltd. (hlavný poskytovateľ) a HSL (partner)	246 400,00 EUR	24/02/2011	DOKONČENÉ
E	OP	EASA.2011.OP.01	1. časť zákazky	Stravovacie služby - základné stravovacie služby	Rámcová	EASA.2011.FC32	Rebekka Rücker (L'Orange - CafeBistroRestaurant)	120 000,00 EUR	09/01/2012	DOKONČENÉ
S	OP	EASA.2011.OP.04	4. časť zákazky	Technické školenia - úvodné školenie pre inšpektorov nebezpečného nákladu	Rámcová	EASA.2011.FC08	CAA Intl Ltd	150 000,00 EUR	20/10/2011	DOKONČENÉ
S	OP	EASA.2011.OP.04	8. časť zákazky	Technické školenia - audítora IOSA	Rámcová	EASA.2011.FC09	Aviation Quality Services GmbH	150 000,00 EUR	05/10/2011	DOKONČENÉ

D	Typ kona nia	Ref.	Číslo časti zákazky	Názov zmluvy	Typ zmluvy	Ref. č. zmluvy	Úspešný účastník obstarávania	Celková (max.) hodnota	Podpis zmluvy	STAV
S	OP	EASA.2011.OP.04	16. časť zákazky	Technické školenia - EWIS pre kvalifikovaných pracovníkov vykonávajúcich údržbu	Rámcová	EASA.2011.FC10	CAA Intl Ltd	150 000,00 EUR	20/10/2011	DOKONČENÉ
S	OP	EASA.2011.OP.04	17. časť zákazky	Technické školenia - bezpečnosť zložitých systémov	Rámcová	EASA.2011.FC11	RGW Cherry & Associates Ltd	150 000,00 EUR	11/10/2011	DOKONČENÉ
S	OP	EASA.2011.OP.04	18. časť zákazky	Školenia - technická a medzinárodná spolupráca	Rámcová	EASA.2011.FC04	CAA Intl Ltd	4 000 000,00 EUR	15/07/2011	DOKONČENÉ
F	NP	EASA.2011.NP.05		Služby Microsoft	Medziinštitucionáln a	DI/05950-00- EASA.SU01	Microsoft	2 000 000,00 EUR	02/03/2011	DOKONČENÉ
F	RP	EASA.2011.RP.06 - FÁZA 1		Outsourcing certifikačných úloh na národné letecké úrady a kvalifikované subjekty	Neuvádza sa	Neuvádza sa	Neuvádza sa	Neuvádza sa	Neuvádza sa	DOKONČENÉ
F	NP	EASA.2011.NP.07		Kancelárske potreby - 2. časť zákazky - IT Zubehör, Tinte, Toner, USB-Sticks	Rámcová	EASA.2011.FC05	Lyreco GmbH Deutschland	300 000,00 EUR	10/08/2011	DOKONČENÉ
F	NP	EASA.2011.NP.08		Začlenené služby cestovnej kancelárie	Rámcová	EASA.2011.FC06	Top Service Reisebüro GmbH	1 000 000,00 EUR	22/08/2011	DOKONČENÉ
F	NP	EASA.2011.NP.09		Softvérové licencie (Oracle) - doplnok k zmluve	Medziinštitucionáln a rámcová	DI/06410-00- EASA.SU01	Oracle Belgium bvba	145 000,00 EUR	10/02/2011	DOKONČENÉ
E	LVP	EASA.2011.E5.NP.01		Školenia ICT	Rámcová	EASA.2011.E.5.NP.01	Prokoda GmbH	60 000,00 EUR	14/10/2011	DOKONČENÉ
R	OP	EASA.2011.OP.12		Účast na vypracúvaní noriem ICAO pre emisie CO2 z lietadiel	Rámcová	EASA.2011.FC.07	Envisa SAS	1 000 000,00 EUR	05/09/2011	DOKONČENÉ
R	OP	EASA.2011.OP.13		Zariadenie na meranie sústavného trenia - použitie na znečistených vzletových a pristávacích dráhach	Priama	EASA.2011.C22	Konzorcium medzi Douglas Equipment (hlavný poskytovateľ, obchodný úsek spoločnosti Curtiss Wright Flow Control (UK) Ltd.) a IHS Global Ltd. (ESDU)	76 405,00 EUR	22/12/2011	DOKONČENÉ
R	OP	EASA.2011.OP.14	1. časť zákazky	Podpora hodnotenia vplyvu a posudzovania predpisov agentúry EASA (ASSESS I)	Viacnásobná rámcová (s opätovným otvorením súťaže)	EASA.2011.FC12	Envisa SAS	1 500 000,00 EUR	03/11/2011	DOKONČENÉ

D	Typ kona nia	Ref.	Číslo časti zákazky	Názov zmluvy	Typ zmluvy	Ref. č. zmluvy	Úspešný účastník obstarávania	Celková (max.) hodnota	Podpis zmluvy	STAV
R	OP	EASA.2011.OP.14	1. časť zákazky	Podpora hodnotenia vplyvu a posudzovania predpisov agentúry EASA (ASSESS I)	Viacnásobná rámcová (s opätovným otvorením súťaže)	EASA.2011.FC13	AEA Technology plc	1 500 000,00 EUR	03/11/2011	DOKONČENÉ
R	OP	EASA.2011.OP.14	1. časť zákazky	Podpora hodnotenia vplyvu a posudzovania predpisov agentúry EASA (ASSESS I)	Viacnásobná rámcová (s opätovným otvorením súťaže)	EASA.2011.FC14	NLR	1 500 000,00 EUR	03/11/2011	DOKONČENÉ
R	OP	EASA.2011.OP.14	1. časť zákazky	Podpora hodnotenia vplyvu a posudzovania predpisov agentúry EASA (ASSESS I)	Viacnásobná rámcová (s opätovným otvorením súťaže)	EASA.2011.FC15	J.W. Pulles	1 500 000,00 EUR	03/11/2011	DOKONČENÉ
R	OP	EASA.2011.OP.14	1. časť zákazky	Podpora hodnotenia vplyvu a posudzovania predpisov agentúry EASA (ASSESS I)	Viacnásobná rámcová (s opätovným otvorením súťaže)	EASA.2011.FC16	CAA International Ltd	1 500 000,00 EUR	03/11/2011	DOKONČENÉ
R	OP	EASA.2011.OP.14	2. časť zákazky	Podpora hodnotenia vplyvu a posudzovania predpisov agentúry EASA (ASSESS I)	Viacnásobná rámcová (s opätovným otvorením súťaže)	EASA.2011.FC24	Konzorcium medzi SGI Aviation Services B.V (hlavný poskytovateľ) a R.G.W. Cherry & Associates Limited	2 500 000,00 EUR	24/01/2012	DOKONČENÉ
R	OP	EASA.2011.OP.14	2. časť zákazky	Podpora hodnotenia vplyvu a posudzovania predpisov agentúry EASA (ASSESS I)	Viacnásobná rámcová (s opätovným otvorením súťaže)	EASA.2011.FC25	Konzorcium medzi ECORYS Nederland B.V. (hlavný poskytovateľ) a NLR	2 500 000,00 EUR	24/01/2012	DOKONČENÉ
R	OP	EASA.2011.OP.14	2. časť zákazky	Podpora hodnotenia vplyvu a posudzovania predpisov agentúry EASA (ASSESS I)	Viacnásobná rámcová (s opätovným otvorením súťaže)	EASA.2011.FC26	Airsight GmbH	2 500 000,00 EUR	24/01/2012	DOKONČENÉ
R	OP	EASA.2011.OP.14	2. časť zákazky	Podpora hodnotenia vplyvu a posudzovania predpisov agentúry EASA (ASSESS I)	Viacnásobná rámcová (s opätovným otvorením súťaže)	EASA.2011.FC27	Konzorcium medzi Dornier Consulting GmbH (hlavný poskytovateľ) a Airport Research Center GmbH	2 500 000,00 EUR	24/01/2012	DOKONČENÉ
R	OP	EASA.2011.OP.14	2. časť zákazky	Podpora hodnotenia vplyvu a posudzovania predpisov agentúry EASA (ASSESS I)	Viacnásobná rámcová (s opätovným otvorením súťaže)	EASA.2011.FC28	Konzorcium medzi Egis Avia (hlavný poskytovateľ) a Bureau Veritas	2 500 000,00 EUR	24/01/2012	DOKONČENÉ
R	OP	EASA.2011.OP.14	2. časť zákazky	Podpora hodnotenia vplyvu a posudzovania predpisov agentúry EASA (ASSESS I)	Viacnásobná rámcová (s opätovným otvorením súťaže)	EASA.2011.FC29	CAA International	2 500 000,00 EUR	24/01/2012	DOKONČENÉ
E	OP	EASA.2011.OP.17		HDVE - Let vrtuľníka v zhoršených podmienkach viditeľnosti	Priama	EASA.2011.C21	NLR	197 000,00 EUR	15/12/2011	DOKONČENÉ

D	Typ kona nia	Ref.	Číslo časti zákazky	Názov zmluvy	Typ zmluvy	Ref. č. zmluvy	Úspešný účastník obstarávania	Celková (max.) hodnota	Podpis zmluvy	STAV
E	NP	EASA.E.2.2011.NP.01		RECAT - prehľad	Priama	EASA.E.2.2011.NP.01	NLR	42 500,00 EUR	01/08/2011	DOKONČENÉ
S	NP	EASA.2011.NP.18		ASCEND - Poskytovanie databázy bezpečnosti letectva	Rámcová	EASA.2011.FC19	ASCEND Worldwide Limited	96 000,00 EUR	21/11/2011	DOKONČENÉ
F	NP	EASA.2011.NP.23		Kancelária v Bruseli - prenájom obchodného majetku	Rámcová	Neuvádza sa	Deka Immobilien GmbH	Neuvádza sa	06/02/2012	DOKONČENÉ
F	NP	EASA.2011.NP.23		Kancelária v Bruseli - zariaďovanie (práce)	Priama	Neuvádza sa	DTZ Consulting Brussels	219 101,02 EUR	07/02/2012	DOKONČENÉ
		EASA.2011.NP.23		Kancelária v Bruseli - riadenie zariadení	Rámcová	Neuvádza sa	Jones Lang Lasalle	Neuvádza sa	27/02/2012	DOKONČENÉ
E	NP	EASA.2011.NP.24		CODAMEIN II - Metrika a kontrola poškodenia kompozitného materiálu	Priama	EASA.2011.C20	Bishop GmbH	190 000,00 EUR	06/01/2012	DOKONČENÉ
F	NP	EASA.2011.NP.26		Licencie SAP	Rámcová	BUDG06/PN/01_30- CE-0088654/00-65 – EASA.SU01	SAP Belgium S.A.	540 533,08 EUR	07/10/2011	DOKONČENÉ
E	OP	EASA.2011.OP.28		HighIWC - Obsah zmrznutej vody v oblakoch vo vysokých nadmorských výškach	Priama	EASA.2011.C30	Centre National de la Recherche Scientifique (CNRS) Delegation Rhone Auvergne	298 500,00 EUR	06/01/2012	DOKONČENÉ
E	OP	EASA.2011.OP.29		HELMGOP - Optimalizácia výkonnosti pri úniku oleja z hlavnej prevodovky vrtuľníka	Priama	EASA.2011.C23	Univerzita v Cranfield	90 000,00 EUR	06/01/2012	DOKONČENÉ
E	OP	EASA.2011.OP.30		MULCORS - Použitie viacjadrových procesorov v letadlových systémoch	Priama	EASA.2011.C31	Thales Avionics S.A.	100 000,00 EUR	19/12/2011	DOKONČENÉ
E	NP	EASA.2011.NP.33		SHARDELD 2011 - Bezpečnostné dôsledky súvisiace s používaním nástrojov na vývoj hardvéru pre programovateľný letadlový elektronický hardvér	Priama	EASA.2011.C33	IOxOS Technologies S.A	90 000,00 EUR	16/12/2011	DOKONČENÉ
R	NP	EASA.2011.NP.32		Výskumné vybavenie	Priama	EASA.2011.C34	AVL List	85 000,00 EUR	16/12/2011	DOKONČENÉ

D	Typ konania	Ref.	Číslo časti zákazky	Názov zmluvy	Typ zmluvy	Ref. č. zmluvy	Úspešný účastník obstarávania	Celková (max.) hodnota	Podpis zmluvy	STAV
E	OP	EASA.2011.OP.01	2. časť zákazky	Stravovacie služby - stravovacie služby na vysokej úrovni	Rámcová	Neuvádza sa	Neuvádza sa	Neuvádza sa	Neuvádza sa	ZRUŠENÉ - v reakcii na výberové konanie neboli prijaté žiadne ponuky
S	OP	EASA.2011.OP.04	1. - 3. časť zákazky 5. - 7. časť zákazky 9. - 14. časť zákazky	Služby technických školení	Neuvádza sa	Neuvádza sa	Neuvádza sa	Neuvádza sa	Neuvádza sa	ZRUŠENÉ - neboli prijaté nijaké vhodné ponuky
E	OP	EASA.2011.OP.19		Zdravotné poradenstvo	Rámcová	Neuvádza sa	Neuvádza sa	Neuvádza sa	Neuvádza sa	ZRUŠENÉ - LVP v roku 2012
F	NP	EASA.F.1.2011.NP.01 a EASA.F.1.2011.NP.02		Prieskum o poistení zodpovednosti za škodu u kvalifikovaných subjektov	Priama	Neuvádza sa	Neuvádza sa	Neuvádza sa	Neuvádza sa	ZRUŠENÉ - ponuky nespĺňali minimálne požiadavky na technickú kvalitu
E	OP	EASA.2011.OP.27		SHARDELD 2011 - Bezpečnostné dôsledky súvisiace s používaním nástrojov na vývoj hardvéru pre programovateľný lietadlový elektronický hardvér	Rámcová	Neuvádza sa	Neuvádza sa	Neuvádza sa	Neuvádza sa	ZRUŠENÉ - v reakcii na výberové konanie neboli prijaté žiadne ponuky
E	OP	EASA.2011.OP.31		HyLiG - Vodík ako nosný plyn	Neuvádza sa	Neuvádza sa	Neuvádza sa	Neuvádza sa	Neuvádza sa	ZRUŠENÉ - ponuka nespĺňala minimálne požiadavky na technickú kvalitu

TYP KONANIA

NP	Rokovacie konanie
RP	Užšie konanie
OP	Otvorené konanie

Príloha 6: Údaje o zamestnancoch a demografia

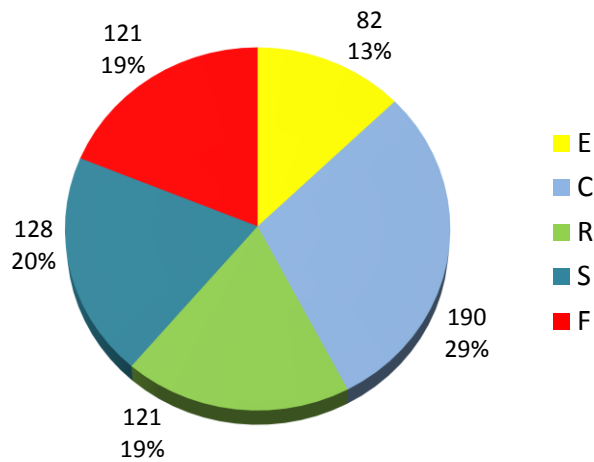
Táto časť obsahuje analýzu a štatistiku zamestnancov zamestnaných ku koncu obdobia opísaného v tejto správe podľa rozličných parametrov, ako napr. štátna príslušnosť, pohlavie a vek. Čísla vo všetkých tabuľkách v tejto časti zodpovedajú situácii k 31. 12. 2011.

Obrázok 1: Plán stavu zamestnancov

Kategória/ stupeň	Obsadené miesta k 31.12.2010	Plán stavu zamestnancov (2011)	Obsadené miesta k 31.12.2011	Pomer zamestnanosti k 31.12.2011
AD	404	448	443	99 %
16		1		
15	2	1	2	
14	3	8	5	
13	4	14	8	
12	27	30	21	
11	15	51	14	
10	36	64	55	
9	89	84	78	
8	67	94	73	
7	74	58	98	
6	70	38	73	
5	17	5	16	
AS	119	126	130	103 %
7		5		
6		11	2	
5	8	27	7	
4	17	31	24	
3	45	28	52	
2	33	17	29	
1	16	7	16	
Spolu	523	574	573	100 %

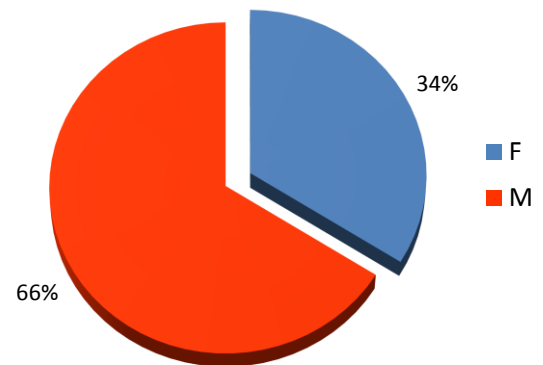
- V tabuľke sú zohľadnené len miesta dočasných zamestnancov (TA). V tejto tabuľke sa ukazujú miesta obsadené ku koncu daného obdobia a nie počet zamestnaných pracovníkov. Treba poznamenať, že dvaja piloti na čiastočný úväzok zastávajú iba jedno pracovné miesto. Agentúra EASA preto zamestnáva 524 dočasných zamestnancov, pričom má obsadených 523 miest. V agentúre EASA bolo ku koncu roka 2011 okrem toho zamestnaných 57 zmluvných zamestnancov (CA) a 11 vyslaných národných expertov (SNE).
- Všetky miesta sú v pláne stavu zamestnancov definované ako „dočasné“.
- Je potrebné poznamenať, že v inštitúciách EÚ je možné „podobsadiť“ miesta, to znamená obsadiť miesto pracovníkom, ktorého zmluvná trieda je nižšia ako teoretická trieda priradená miestu. V skutočnosti rozdelenie tried v pláne stavu zamestnancov zodpovedá „najvyššiemu“ oprávnenému rozdeleniu zmluvných tried, kde sa obsadené miesta počítajú od najvyššieho po najnižšie pomocou stupňovitého mechanizmu.

Obrázok 2: Rozloženie zamestnancov podľa riaditeľstiev

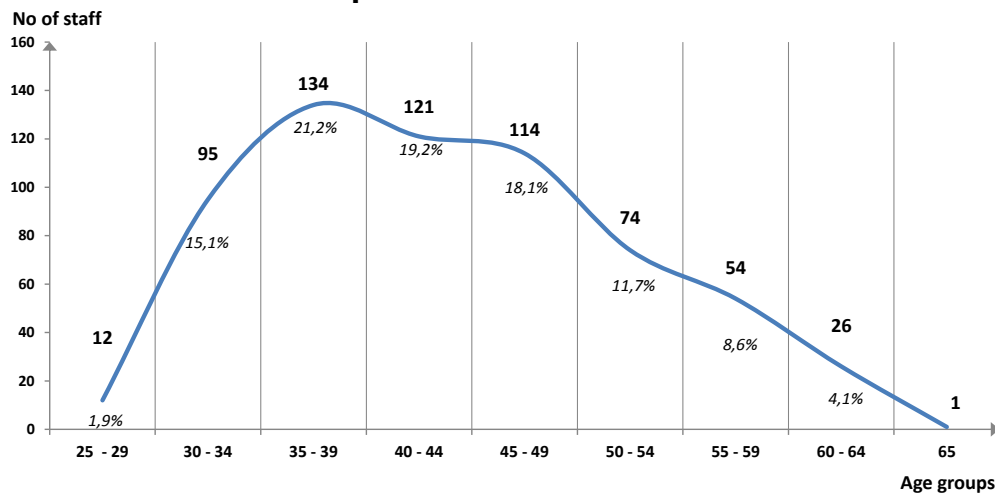
Pracovníci: TA, CA, SNE.

Obrázok 3: Rozloženie podľa pohlavia

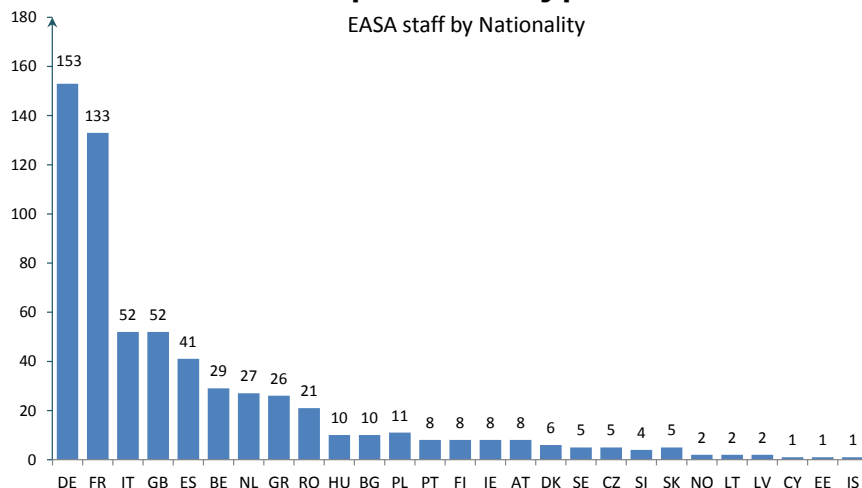
Pracovníci: TA, CA, SNE.

Obrázok 4: Rozloženie podľa veku

Pracovníci: TA, CA.
No of Staff: počet zamestnancov
Age groups: vekové skupiny

Obrázok 5: Rozloženie podľa štátnej príslušnosti

Pracovníci: TA, CA.

Príloha 7: Kľúčové ukazovatele výkonnosti

STRATÉGIA BEZPEČNOSTI A EASP A ANALÝZA A VÝSKUM BEZPEČNOSTI

Cieľ	KPI	Cieľ 2010	Cieľ 2011	Výsledok 2011
Zlepšiť časovú dostupnosť a obsah výročného prehľadu o bezpečnosti	Dátum vydania je skorší, zlepšili sa ukazovatele a zvýšil sa rozsah a podrobnosť	Dokončiť a schváliť obsah do 25. mája	Dokončiť a schváliť obsah do 25. apríla	Splnené, bola vložená nová kapitola o ATM
Zriadiť a spravovať vnútorný systém hlásenia udalostí	Efektívne poskytovanie informácií o bezpečnosti zainteresovaným stranám / subjektom prijímajúcim rozhodnutia prostredníctvom konkrétnych hlásení a bulletinov.	Neuvádza sa	Funkcie IORS pri 5 organizáciách s najvyšším počtom hlásení	Progresívne zavedenie systému v 4. štvrťroku 2011
Zlepšiť reakciu agentúry na formálne bezpečnostné odporúčania	Percentuálny podiel nových bezpečnostných odporúčaní, na ktoré sa reagovalo v lehote do 90 dní	95 %	97 %	91 %
Koordinované, merateľné a včasné reakcie na veľké smrteľné nehody civilného letectva	Sledovanie a aktívna podpora vyšetrovania s cieľom stanoviť najlepší akčný plán nápravných opatrení	Následné opatrenia po 7 smrteľných nehodách v civilnom letectve	Schopnosť reagovať na 10 veľkých nehôd v civilnom letectve	
Zlepšiť plánovanie a rýchlosť realizácie plánovaných opatrení	Schválené akčné plány; sledovanie realizácie akčného plánu, čo preukazuje, že sa rieši vysoký percentuálny podiel opatrení	Pracovné skupiny ECAST predložia výsledky, EHEST realizuje akčný plán, EGAST uverejní materiály na podporu bezpečnosti	Pracovné skupiny ECAST predložia výsledky, EHEST realizuje akčný plán, EGAST uverejní materiály na podporu bezpečnosti	Na ceste k dosiahnutiu cieľa. Štandardizovaná štruktúra programu v súčasnosti odráža pracovné programy troch skupín. Vyššia viditeľnosť najvýznamnejších činností prostredníctvom plánu EASp

REGULÁCIA

Poznámka: údaje súvisiace s FTE (ekvivalenty plného úväzku) pochádzajú z aplikácie pracovných výkazov. Predpokladá sa, že v blízkej budúcnosti budú k dispozícii ucelenejšie údaje (súvisiace so skutočnými FTE). Odhady sa budú revidovať v súlade s výsledkami a podľa hospodárenia za jednotlivé roky.

Cieľ	KPI	Cieľ 2010	Cieľ 2011	Výsledok 2011
Zintenzívnenie komunikácie a spolupráce s dotknutými subjektmi	– počet zorganizovaných podujatí – percentuálny podiel pozitívnych ohlasov od dotknutých subjektov, pokiaľ ide o obsah a organizáciu podujatí – ekvivalenty plného	25 podujatí Neuvádza sa	25 podujatí 65 %	22 podujatí Neuvádza sa

	pracovného úväzku strávené v rámci podpory odvetvia ako percentuálny podiel plánovaných ekvivalentov plného pracovného úväzku - percento množstva korešpondencie od zástupcov odvetvia, od členských štátov a Komisie poskytnutej načas	Neuvádza sa	20 % FTE	5 % FTE
		Neuvádza sa	60 %	87 %
Zaujatie iniciatívneho prístupu k ICAO, členským štátom, inštitúciám EÚ so zámerom prijať poprednú úlohu pri príprave predpisov a stanovovaní bezpečnostných cieľov	- percentuálny podiel účasti na príslušných pracovných skupinách organizácie ICAO pre bezpečnosť a životné prostredie - percento počtu výnimiek zodpovedaných načas - ekvivalenty plného pracovného úväzku ako percentuálny podiel plánovaných ekvivalentov plného pracovného úväzku strávené v rámci podpory: o Komisie (EC) o členských štátov (MS) o tretích krajín (TC)	95 %	98 %	100 %
		Neuvádza sa	60 %	86 %
		Neuvádza sa	15 % FTE	5,5 % FTE
			o 4 % EK o 5 % členských štátov o 6 % tretích krajín	o 1,7 % EK o 3,4 % členských štátov o 0,5 % tretích krajín
Realizácia prijatého programu tvorby predpisov (roky N – N+3)	- percentuálny podiel realizácie programu tvorby predpisov - ekvivalenty plného pracovného úväzku strávené v rámci tvorby predpisov ako percentuálny podiel plánovaných ekvivalentov plného pracovného úväzku	95 %	95 %	91 %
		Neuvádza sa	35 % FTE	48 % FTE
Zefektívnenie/zjednodušenie postupov tvorby predpisov	- ekvivalenty plného pracovného úväzku strávené v rámci zefektívňovania postupov tvorby predpisov ako percentuálny podiel plánovaných ekvivalentov plného pracovného úväzku	Neuvádza sa	30 % FTE	1,6 %

DOHLAD NAD BEZPEČNOSŤOU VÝROBKOV

Cieľ	KPI	Cieľ 2010	Cieľ 2011	Výsledok 2011
Zabezpečiť minimálnu úroveň dohľadu nad zachovaním letovej spôsobilosti	Počet technických pracovných hodín ako percentuálny podiel plánovaného počtu hodín	90 %	90 %	87,87 %
Internalizovať projekt osvedčovania a úlohy v oblasti zachovania letovej spôsobilosti (CAW)	Interné pracovné hodiny ako percentuálny podiel celkového počtu hodín	64 %	72 %	75,85 %

v súlade s politikou internalizácie				
Zvýšiť efektívnosť technických zamestnancov	Podiel technických hodín (práca na projektoch) ako percento z celkového počtu hodín	66 %	77 %	81,66 %
Zaistiť primerané plnenie všetkých úloh osvedčovania dodržiavania letových noriem	Počet odpracovaných technických pracovných hodín na jeden projekt ako percentuálny podiel z celkového plánovaného počtu hodín	90 %	90 %	114,22 %
Spokojnosť odvetvia	Percento pozitívnej spätnej väzby od dotknutých subjektov podľa vrátených dotazníkov	80 %	65 %	Neuvádza sa*

SCHVALOVANIE ORGANIZÁCIÍ

Cieľ	KPI	Cieľ 2010	Cieľ 2011	Výsledok 2011
Stanoviť prostriedky na kontrolu vykonávania dohľadu národných leteckých úradov s cieľom zjednotiť uplatňovanie dohľadu nad organizáciami, a to bez ohľadu na to, či bude dohľad vykonávať EASA alebo ju zastúpi národný letecký úrad	Počet návštev národného leteckého úradu s účasťou vedúcich tímov EASA alebo riadiacich pracovníkov EASA	5 %	5 %	5 %
Zavedenie nových kompetencií v súlade so zmenami termínov ich zavádzania	Dostupnosť plánu vykonávania	Zavedenie nových kompetencií v súlade s plánom zavádzania	Nové kompetencie zavedené	K vykonaniu došlo po dokončení návrhov postupov a formulárov.
Pripraviť vhodné postupy na uzatváranie externých zmlúv s národnými leteckými úradmi so zreteľom na nové kompetencie	Percentuálny podiel externe zadaných úloh v porovnaní s úlohami plnenými zamestnancami agentúry EASA	Stanovenie postupov externého obstarávania(cieľ 80 %)	Postupy externého obstarávania stanovené (cieľ 80 %)	Podpora výberových konaní prebieha, podpora akreditácie bola naplánovaná (nové kompetencie)
Pripraviť systém dohľadu vychádzajúceho z rizík s vymedzením fáz testovania a vykonávania	Vykonávanie fáz dohľadu na základe analýzy rizík vs. plán plnenia	Dokončenie fázy testovania	50 % plnenie	Koncepcia bola rozšírená na všetky kompetencie v oblasti schvaľovania organizácií, koordinácia so S.1 a S.4 stále prebieha
Poskytnutie požadovaných zdrojov na inšpekčné činnosti oddelenia kontroly dodržiavania noriem	Percentuálny podiel súladu s požiadavkami	90 % požiadaviek v súlade	90 % požiadaviek v súlade	90 % požiadaviek v súlade

INŠPEKCIA ČLENSKÝCH ŠTÁTOV

Cieľ	KPI	Cieľ 2010	Cieľ 2011	Výsledok 2011
Vykonať dohodnutý počet návštev podľa schváleného ročného plánu (prvý strategický pilier)	% vykonaných plánovaných návštev	100 % plánovaných návštev + návštev ad hoc a iných neočakávaných návštev	100% plánovaných návštev + ďalších 10 % (ad hoc, následných atď.)	100 % plnenie vo všetkých oblastiach (plus významný počet ďalších ad hoc návštev a následných návštev)
Napredujúce iniciatívne opatrenia kontrol dodržiavania noriem (2. strategický pilier)	Uskutočniť rokovania o kontrole dodržiavania noriem	Jedno na každú oblasť	1 rokovanie pre FSTD a IAW 2 rokovania pre CAW, OPS, FCL	Cieľ splnený (rokovania o kontrole dodržiavania noriem sa realizovali vo všetkých existujúcich oblastiach)
Hodnotenie vplyvu základného nariadenia a vykonávacích predpisov (článok 24 ods. 3) (3. strategický pilier)	% analyzovaných problémov z celkového počtu identifikovaných problémov	Neuvádza sa	70 %	100 %

PREVÁDZKOVATELIA

Cieľ	KPI	Cieľ 2010	Cieľ 2011	Výsledok 2011
Zriadiť potrebné procesy a postupy vrátane úplnej databázy na zber, analýzu a správu povolení spolu s potrebnými zmenami realizovanými v nástroji plánovania podnikových zdrojov agentúry	Postupy a procesy, obchodné požiadavky na databázu, formuláre žiadosti a systém financovania	Návrh postupov a procesov a vypracované obchodné požiadavky na databázu	Návrhy postupov a procesov a stanovená databáza	Návrh postupu vypracovaný v softvéri ARIS, vypracoval sa dokument obchodnej analýzy pre softvérovú aplikáciu pre prevádzkovateľov z tretích krajín, uskutočnili sa pravidelné rokovania s riaditeľstvom F v súvislosti s integráciou administratívneho postupu pre prevádzkovateľov z tretích krajín do systému SAP
Úspešné zavedenie vykonávacieho predpisu o oprávneniach prevádzkovateľov z tretích krajín	Plynulé zavedenie vykonávacieho predpisu	Neuvádza sa	Dokončené počiatočné hodnotenie rizika;	Postup tvorby predpisov pre plánovanú časť TCO sa oneskoril z dôvodov, ktoré boli mimo kontroly S.4.2 (dokument CRD bol uverejnený v januári 2012)
Podpora Komisie v súvislosti s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 2111/2005 zo 14. decembra 2005	Podpora Komisie, podľa potreby	10 misií (predložených Komisiou)	10 misií	Komisia nepožiadala o žiadne misie (bezpečnostný zoznam EÚ) 10 vypočutí/stretnutí výboru ASC v Bruseli
Účasť na seminároch, konferenciách, putovných akciách	Počet iniciatív s účasťou mimo obvyklých podujatí	Aspoň 3	5	7
Predstavenie systému SAFA ES na významných medzinárodných konferenciách a na požiadanie jednotlivých štátov, s cieľom odsúhlasiť metódy kontrol na odbavovacej ploche s ďalšími dôležitými leteckými úradmi	Počet externých prezentácií a výmen s úradmi tretích krajín	5	5	9
Kvalifikácia inšpektorov SAFA	Dokončenie školení a výcviku vo výcvikovej organizácii schválenej agentúrou EASA	Medziročné zlepšenie	Všetky STL a STM	Splnené
Vytvorenie databázy SAFA	Jednoduchosť používania a kvalita výstupov	24 kontrol	100 %	100 %

MEDZINÁRODNÁ SPOLUPRÁCA

Cieľ	KPI	Cieľ 2010	Cieľ 2011	Výsledok 2011
Presadzovanie systému EASA prostredníctvom dvojstranných dohôd (BASA), pracovných dohôd (PD) a miestnych zástupcov	- percentuálny podiel množstva iniciatív, ktoré sa aktívne realizovali, z celkového množstva prijatých žiadostí - percentuálny podiel množstva koordinačných stretnutí v nadväznosti na dohody	Neuvádza sa	90 % kladne zodpovedaných žiadostí v primeranom čase 90% zorganizovaných koordinačných stretnutí	98 % 100 %
Podpora Európskej Komisie pri vymedzovaní, vykonávaní a hodnotení programov spolupráce EÚ v oblasti civilného letectva (Nový cieľ)	Počet projektov s priamou účasťou agentúry EASA (účasť na zasadnutiach riadiaceho výboru pre projekty, pomoc pri technických činnostiach atď.)	5 projektov	7 projektov	19 projektov
Vypracovať a vykonávať činnosti technickej spolupráce, ako sú školenia a technické semináre pre orgány medzinárodných partnerov	Počet technických činností organizovaných na účely šírenia a objasňovania nariadení EÚ	15 podujatí	15 podujatí	20 podujatí
Podpora Komisie pri koordinácii obežníkov ICAO v súlade s postupom Komisie	Percento odporúčaní obežníkov poskytnutých načas	90 %	90 %	98 %

PODPORNÉ ČINNOSTI¹¹

Cieľ	KPI	Cieľ 2010	Cieľ 2011	Výsledok 2011
Spracovanie žiadostí v primeranom čase s cieľom zvýšiť kvalitu a nepretržite zlepšovať služby poskytované odvetviu	Percento žiadostí pridelených do 5 pracovných dní od prijatia žiadosti	75 %	75 %	73 %
Spracovanie záverečných dokumentov v primeranom čase s cieľom zvýšiť kvalitu a nepretržite zlepšovať služby poskytované odvetviu	Percento osvedčení vydaných do 2 pracovných dní od prijatia technických víz	75 % ¹	80 % ²	90 %
Splniť podmienky rámcových zmlúv s NAA	Percento faktúr spracovaných (iniciovaná platba) do 45 kalendárnych dní od registrácie faktúry	100 % ²	98 % ³	99 %
Poskytovať odvetviu primerané služby verejného obstarávania	Percento septembrového plánovania s vysokou hodnotou (>60 000) dosiahnuté ku koncu roka (počet postupov, počet podpísaných)	90 %	92 %	96 %

¹¹Niektoré KPI boli revidované, aby sa lepšie prispôbili spôsobu práce v SAP, čo sa už odráža v pracovnom programe na rok 2012.

	zmlúv, objem rozpočtu)			
Zachovanie vysokej miery plnenia rozpočtu	Percento splnených záväzkov v porovnaní s prognózou plnenia celoročného rozpočtu	98 %	98 %	98 %
Zlepšiť účinnosť vymáhania pohľadávok	Priemerný počet dní potrebných na zinkasovanie pohľadávok	120	100	98
Poskytnúť správnej rade primerané správy o riadení	Poskytnutie hodnotiacej tabuľky na každom zasadnutí správnej rady	3	4	4
Zriadiť spoločný systém riadenia evidencie v celej agentúre EASA, ktorý bude spĺňať požiadavky predpisov a ISO 9001	Úspešné spustenie softvéru riadenia evidencie vo všetkých oddeleniach agentúry	2 pilotné oddelenia	Štúdia uskutočniteľnosti riadenia informácií	Dokončené podnikové hodnotenie
Plnenie plánu stavu zamestnancov	Percento miest oprávnených dočasných zamestnancov do konca r. 2011	98 %	97 %	100 %
Určiť štandardný výcvikový program (spoločné kritériá znalostí, zručností a praxe) pre profily inšpektorov bezpečnosti v letectve	Záverečný pracovný dokument	Prerokovaný a schválený záverečný pracovný dokument	Počiatočné vypracovávanie a poskytovaní stanovených spoločných výcvikových kurzov a programov	Verziu 3 dokumentu kritérií kvalifikácie inšpektorov týkajúcich sa profilu inšpektorov IAW a CAW schválila Skupina pre iniciatívu pre spoločné vzdelávacie potreby (CTIG)
Osvedčenie podľa ISO 9001	Hodnotenie vykonané externým orgánom	Získanie osvedčenia	Zachovanie osvedčenia	Zachovanie osvedčenia
Vykonanie ročnej analýzy rizík.	Aktuálny zoznam rizík	100 % aktuálny	100 % aktuálny	100 % aktuálny
Akreditácia - zabezpečiť nepretržitý a stabilný dohľad nad NAA a/alebo kvalifikovanými subjektmi, ktorým boli zadane certifikačné úlohy - poskytovať spoľahlivú záruku pri procese osvedčovania, že NAA a/alebo kvalifikované subjekty sú schopné vykonávať zadane úlohy, čím sa zabezpečí	Ukazovateľ zhody: Prijatie ročného akreditačného plánu <i>Cieľ: Všetky kontroly plánované na daný rok N boli uskutočnené</i> Ukazovateľ výkonnosti: Úspešné vybavenie dodatočných akreditačných auditov zistených v priebehu roka N <i>Cieľ: Všetky ďalšie audity, ktoré sa</i>	100 % aktuálny	100 % aktuálny	100 % aktuálny

schopnosť agentúry reagovať na žiadosti v primeranom čase.	<i>majú vykonať v roku N.</i>			
--	-------------------------------	--	--	--

Príloha 8: Správna rada EASA

Správna rada agentúry EASA združuje zástupcov členských štátov a Európskej komisie. Správna rada je zodpovedná za určovanie priorít agentúry, zostavenie rozpočtu a za monitorovanie činnosti agentúry.

(Správna) rada v priebehu roka 2011 zasadla štyrikrát.

Zloženie¹²

Členovia s právom hlasovať	Európska komisia a európske členské štáty (27)
Členovia bez práva hlasovať	Nórsko, Lichtenštajnsko, Island, Švajčiarsko
Pozorovatelia	Albánsko, Bosna a Hercegovina, Chorvátsko, bývalá juhoslovanská republika Macedónsko, Čierna Hora, Srbsko a misia OSN v Kosove (má byť nominovaná)

Aj poradný výbor EASA (EAB) sa zúčastňuje na zasadnutiach správnej rady ako pozorovateľ.

Predseda správnej rady	Podpredseda správnej rady
Michael SMETHERS (Spojené kráľovstvo)	Maxime COFFIN (Francúzsko)

¹²Podrobný zoznam členov správnej rady EASA je k dispozícii na webovej stránke agentúry <http://www.easa.europa.eu/management-board/management-board.php>.

Príloha 9: Zoznam skratiek

ACARE	Advisory Council for Aeronautics Research in Europe (Poradný výbor pre letecký výskum v Európe)
ACI	Airport Council International (Medzinárodná rada letísk)
AD	Airworthiness Directive (príkazy na zachovanie letovej spôsobilosti)
AMC	Acceptable Means of Compliance (priateľné prostriedky preukázania zhody)
ANS	Air Navigation Services (letecké navigačné služby)
AR	Authority Requirements (požiadavky na úrady)
ATCO	Air Traffic Controller (riadiaci letovej prevádzky)
ATM	Air Traffic Management (manažment letovej prevádzky)
BASA	Bilateral Air Safety Agreement (dvojstranná dohoda o bezpečnosti letectva)
CA	Contract Agent (zmluvný zamestnanec)
CAAC	General Administration of Civil Aviation of China (Všeobecná správa civilného letectva Číny)
CAEP	Committee on Aviation Environmental Protection (ICAO) (Výbor pre ochranu životného prostredia v leteckej doprave)
CANSO	Civil Air Navigation Services Organisation (Organizácia poskytovateľov leteckých navigačných služieb)
CAT	Commercial Air Transport (obchodná letecká doprava)
CAW	Continuing Airworthiness (zachovanie letovej spôsobilosti)
CC	Cabin Crew (palubní sprievodcovia)
CMA	Continuous Monitoring Approach (prístup nepretržitého monitorovania)
CRD	Comment Response Document (dokument pripomienok a odpovedí)
CRT	Comment Response Tool (nástroj pripomienok a odpovedí)
CTIG	Common Training Initiative Group (Skupina pre iniciatívu pre spoločné vzdelávacie potreby)
COA	Continuing Airworthiness Organisations (organizácia pre riadenie zachovania letovej spôsobilosti)
DOA	Design Organisation Approval (schválenie organizácie na projektovanie)
EACCC	European Crisis Coordination Cell (európska jednotka krízovej koordinácie v letectve)
EAD	Emergency Airworthiness Directive (naliehavý príkaz na zachovanie letovej spôsobilosti)
EARPG	European Aviation Research Partnership Group (Európske partnerské združenie pre letecký výskum)
EASAC	European Aviation Safety Advisory Committee (Európsky poradný výbor pre bezpečnosť letectva)
EASP	European Aviation Safety Programme (európsky program pre bezpečnosť letectva)
EASp	European Aviation Safety Plan (európsky plán pre bezpečnosť letectva)
EK	European Commission (Európska komisia)
ECAC	European Civil Aviation Conference (Európska konferencia civilného letectva)
ECAST	European Commercial Aviation Safety Team (Európska skupina pre bezpečnosť obchodného letectva)
ECofA	Export Certificate of Airworthiness (vývozné osvedčenie o letovej spôsobilosti)
ECDC	European Centre for Disease Prevention and Control (Európske centrum pre prevenciu a kontrolu chorôb)
EGAST	European General Aviation Safety Team (Európska skupina pre bezpečnosť všeobecného letectva)
EHFAG	European Human Factors Advisory Group (Európska poradná skupina pre ľudské faktory)
HEST	European Helicopter Safety Team (Európska skupina pre bezpečnosť vrtuľníkov)
ERP	Enterprise Resource Planning (plánovanie podnikových zdrojov)
ESSI	European Safety Strategy Initiative (európska bezpečnostná strategická iniciatíva)
ETSOA	European Technical Standard Order Authorisation (oprávnenie na vydávanie európskych technických normalizačných príkazov)
EÚ	European Union (Európska únia)
EUROCAE	European Organisation for Civil Aviation Equipment (Európska organizácia pre zariadenia civilného letectva)
FAA	Federal Aviation Administration (USA) (Federálny úrad pre letectvo)
FAB	Functional Airspace Blocks (funkčné bloky vzdušného priestoru)
FAL	Final Assembly Line (dokončovacia montážna linka)
FCL	Flight Crew Licensing (udeľovanie preukazov spôsobilosti letovým posádkam)
FDM	Flight Data Monitoring (monitorovanie letových údajov)
FOIA	(US) Freedom of Information Act (zákon o slobodnom prístupe k informáciám)
FSTD	Flight Synthetic Training Devices (výcvikové zariadenie na simuláciu letu)
FTE	Full Time Equivalent (ekvivalent plného pracovného úväzku)
GM	Guidance Material (materiál s usmerneniami)
HLSC	(ICAO) High Level Safety Conference (bezpečnostná konferencia na vysokej úrovni)
HR	Human Resources (ľudské zdroje)
IAC	Interstate Aviation Committee (Medzištátny výbor pre letectvo)

IAS	Internal Audit Service (European Commission) (Útvár pre vnútorný audit (Európska komisia))
IAW	Initial Airworthiness (prvotná letová spôsobilosť)
ICF	International Cooperation Forum (fórum o medzinárodnej spolupráci)
ICAO	International Civil Aviation Organisation (Medzinárodná organizácia civilného letectva)
IGPT	Inter Group on Pilot Training (EASA) (interná skupina pre výcvik pilotov)
IORS	(EASA) Internal Occurrence Reporting System (vnútorný systém hlásenia udalostí)
IPPF	International Professional Practices Framework (medzinárodný rámec odborných postupov)
ISC	Internal Safety Committee (interný bezpečnostný výbor)
IT	Information Technology (informačné technológie)
ITQI	International Training Qualification Initiative (IATA) (medzinárodná iniciatíva pre kvalifikáciu na výcvik)
JAA	Joint Aviation Authorities (Spojené letecké úrady)
JAR	Joint Aviation Requirement (Jednotné letecké predpisy)
JARUS	Joint Authorities for Rulemaking on Unmanned Systems (Spojené úrady pre tvorbu predpisov pre bezpilotné systémy)
JCAB	Japan Civil Aviation Bureau (Japonský úrad pre civilné letectvo)
LoA	Letter of Agreement (písomný súhlas)
MMEL	Master Minimum Equipment List (hlavný zoznam minimálneho vybavenia)
MOA	Maintenance Organisation Approval (schválenie organizácie na údržbu)
MRB	Maintenance Review Board (Rada pre kontrolu údržby)
NAA	National Aviation Authority (národný letecký úrad)
NGAP	New Generation of Aviation Professionals (ICAO) (nová generácia leteckých profesionálov)
No.	Number (číslo)
NPA	Notice of Proposed Amendment (EASA) (oznámenie o návrhu zmien a doplnení)
NPRM	Notice of Proposed Rulemaking (FAA) (oznámenie o navrhovanej tvorbe predpisov)
TFOEB	Operational Evaluation Board (operatívna hodnotiacia komisia)
OPS	Air Operations (letecká prevádzka)
OR	Organisation Requirements (požiadavky na organizácie)
PAD	Proposal to issue an Airworthiness Directive (EASA) (návrh na vydanie príkazu na zachovanie letovej spôsobilosti)
POA	Production Organisation Approval (schválenie výrobnjej organizácie)
PRB	Performance Review Board (Rada pre kontrolu výkonnosti)
Q	Quarter (štvrtrok)
RTC	Restricted Type Certificate (obmedzené typové osvedčenie)
SAE	Society of Automotive Engineers (Spoločnosť automobilových inžinierov)
SAFA	Safety Assessment of Foreign Aircraft (hodnotenie bezpečnosti zahraničných lietadiel)
SAP	Systeme, Anwendungen und Produkte in der Datenverarbeitung [DE] Systems, Applications and Products in Data Processing [EN] (Systémy, aplikácie a výrobky pri spracovaní údajov)
SARPS	(ICAO) Standards and Recommended Practises (normy a odporúčané postupy)
SAN	Storage Area Network (pamäťová sieť)
SAS	Special Airworthiness Specification (osobitné špecifikácie letovej spôsobilosti)
SESAR	Single European Sky ATM Research (výskum manažmentu letovej prevádzky jednotného európskeho neba)
SPOA	Single Productions Organisations (jednotné schválenie výrobnjej organizácie)
SNE	Seconded National Expert (vyslaný národný expert)
SMS	Safety Management Systems (systém riadenia bezpečnosti)
SSP	State Safety Programme (štátny bezpečnostný program)
STC	Supplemental Type Certificate (doplnkové typové osvedčenie)
STD	Synthetic Training Device (syntetické výcvikové zariadenie)
TA	Temporary Agent (dočasný zamestnanec)
TC	Type Certificate (typové osvedčenie)
TCO	Third Country Operators (prevádzkovatelia z tretích krajín)
TCCA	Transport Canada Civil Aviation (Letecký úrad Kanady)
SAE	United Arab Emirates (Spojené arabské emiráty)
USOAP	Universal Safety Oversight Audit Programme (ICAO) (Všeobecný program hodnotenia dohľadu nad bezpečnosťou)
WA	Working Arrangement (pracovná dohoda)